

ЗВІТ

Про результати акредитаційної експертизи освітньої програми

Заклад вищої освіти	Уманський національний університет садівництва
Освітня програма	30508 Менеджмент
Рівень вищої освіти	Бакалавр
Спеціальність	073 Менеджмент

Цей звіт складений за наслідками акредитаційної експертизи згаданої вище освітньої програми, що проводилася Національним агентством із забезпечення якості вищої освіти.

Звіт є результатом роботи експертної групи. Його основним призначенням є систематизація отриманої інформації, її аналіз та безпосереднє оцінювання якості освітньої програми. Звіт призначений як безпосередньо для закладу вищої освіти, так і для широкої громадськості. Він є публічним документом та буде оприлюднений на сайтах Національного агентства і закладу вищої освіти. Він також є підставою для прийняття подальших рішень галузевою експертною радою та Національним агентством.

Детальніше про мету і порядок проведення акредитації можна дізнатися на вебсайті Національного агентства – <https://naqa.gov.ua/>

Використані скорочення:

ID - ідентифікатор

ВСП - відокремлений структурний підрозділ

ЄДЕБО - Єдина державна електронна база з питань освіти

ЄКТС - Європейська кредитна трансферно-накопичувальна система

ЗВО - заклад вищої освіти

ОП - освітня програма

Загальні відомості

1. Інформація про освітню програму

Назва ЗВО	Уманський національний університет садівництва
Назва ВСП ЗВО	не застосовується
ID освітньої програми в ЄДЕБО	30508
Назва ОП	Менеджмент
Галузь знань	07 Управління та адміністрування
Спеціальність	073 Менеджмент
Спеціалізація (за наявності)	відсутня
Рівень вищої освіти	Бакалавр
Вид освітньої програми	Освітньо-професійна

2. Відомості про склад експертної групи та акредитаційну експертизу

Склад експертної групи	Дейнега Інна Олександрівна, Батрак Олена Анатоліївна, Строкович Ганна Віталіївна (керівник)
Залучений представник роботодавців	не застосовується
Дати візиту до ЗВО	22.03.2021 р. – 24.03.2021 р.

3. Посилання на документи, які підлягають оприлюдненню закладом вищої освіти на своєму вебсайті

Відомості про самооцінювання ОП <https://office.naq.gov.ua/v1/form-se/3467/view>

Програма візиту експертної групи <blob:https://office.naq.gov.ua/c6790145-c94b-4aea-8893-7ad99cbbf58a>

4. Інформація про наявність у звіті інформації з обмеженим доступом

Звіт не містить інформацію з обмеженим доступом

I. Наявність або відсутність підстав для відмови в акредитації, не пов'язаних із відповідністю Критеріям оцінювання якості освітньої програми

На думку експертної групи, підстави для прийняття рішення про відмову в акредитації з підстав, не пов'язаних із відповідністю критеріям оцінювання якості освітньої програми:

відсутні

II. Резюме

Загальні враження про ОП, найголовніші висновки щодо відповідності Критеріям

ОП «Менеджмент» перебуває в процесі якісного розвитку, а також формування свого фокусу. Під час здійснення процедури акредитації, експертна група пересвідчилась в перспективності даної ОП в контексті аграрної спрямованості регіону. Варто зазначити, що науково-педагогічний персонал продемонстрував прагнення до розвитку та самовдосконалення, покращення якості послуг, що пропонуються. Все це формує позитивне враження. Структура та зміст ОП відповідають вимогам законодавства та враховують інтереси стейкхолдерів. Актуальність та необхідність даної ОП підтверджена рецензіями роботодавців. Доступ до ОП та визнання результатів навчання здійснюється згідно з вимогами законодавства та з урахуванням інтересів здобувачів. Навчання і викладання за ОП забезпечує досягнення її цілей та програмних результатів, забезпечується чіткістю і валідністю контрольних заходів та дотримання академічної доброчесності. Кадрове забезпечення освітнього процесу, фінансові та матеріально-технічні ресурси (бібліотека, інфраструктура, обладнання тощо), а також навчально-методичне забезпечення ОП дозволяють досягти визначених цілей та програмних результатів навчання. УНУС має налагоджену дієву систему внутрішнього забезпечення якості ОП та відповідає вимогам щодо прозорості і публічності діяльності.

Підсумок сильних сторін програми та позитивних практик

Освітня програма «Менеджмент» характеризується такими сильними сторонами та позитивними практиками: наявність високого рівня зацікавленості роботодавців у розвитку ОП, у першу чергу з точки зору залучення в управлінські процеси організацій кваліфікованих менеджерів, що сприятиме посиленню аграрного потенціалу регіону на інноваційних засадах. Залучення до викладання дисциплін, окремих тем дисциплін гостей професорів, що сприяє поглибленню фахових компетентностей здобувачів вищої освіти, підвищує рівень їх володіння англійською мовою, створюючи передумови посилення академічної мобільності здобувачів вищої освіти та викладачів. Високий рівень практичної підготовки здобувачів денної форми навчання, що реалізується через проходження навчальної та виробничої практик на базах практик, котрі переважно мають аграрне спрямування діяльності. Високий рівень якості навчально-методичного забезпечення, дистанційного навчання, що реалізується за допомогою системи управління навчанням Moodle, котра дозволяє створювати студентоцентроване освітнє середовище, забезпечуючи партнерство всіх учасників освітнього процесу, позиціонуючи здобувачів вищої освіти як автономних і відповідальних його учасників. Реальна можливість вивчення іноземної мови протягом всього терміну навчання, в т. ч. другої іноземної, починаючи з третього курсу за умови вибору цих дисциплін як вибіркових компонент з Каталогу елективних дисциплін УНУС. Правила прийому є чіткими та зрозумілими, не містять дискримінаційних положень. Правила визнання результатів навчання, отриманих в інших ЗВО та в рамках неформальної освіти є чіткими та задовольняють потреби здобувачів вищої освіти. Форми та методи навчання і викладання в цілому сприяють досягненню заявлених у освітній програмі цілей та програмних результатів навчання, відповідають вимогам студентоцентрованого підходу та принципам академічної свободи. Викладачі активно використовують сучасні інформаційні технології та впроваджують інноваційні методи навчання. В УНУС працює сайт Дистанційна освіта Уманський НУС (<https://moodle.udau.edu.ua/?lang=uk>). Всі учасники освітнього процесу мають доступ до робочих програм та силабусів з навчальних дисциплін за ОП «Менеджмент», які розміщені на сайті. Надавана здобувачам вищої освіти інформація про освітній процес є доступною, зрозумілою і вчасною. В УНУС відбувається інтеграція навчання з науковими дослідженнями, яка забезпечується в повній мірі. Навчання, викладання і наукові дослідження за ОП «Менеджмент» пов'язані із визначеною інституційною політикою та стратегією розвитку УНУС. Форми контрольних заходів та критерії оцінювання здобувачів вищої освіти за ОП «Менеджмент» є чіткими та зрозумілими, заздалегідь ставляться до відома студентів.

Підсумок слабких сторін програми та рекомендації з її удосконалення

Освітня програма «Менеджмент» характеризується такими слабкими сторонами: при формуванні цілей ОП та її назви не в повному обсязі враховано унікальність програми, що виражається у її орієнтації на аграрне виробництво. Підходи щодо формування навчального плану спец. 073 Менеджмент першого (бакалаврського) рівня ОП Менеджмент в УНУС не враховують у повному обсязі сучасні тенденції освітньої галузі, зокрема в частині: узалежнення кількості кредитів, структури дисципліни із кількістю компетентностей, програмних результатів навчання, котрі вона забезпечує; змістової частини ОП щодо конкретизації умов навчання здобувачів скороченої форми навчання з терміном навчання 1 рік 10 міс, 2 р. 10 міс.; передбачення практичної підготовки здобувачів заочної форми навчання. Потребує продовження започаткована групою забезпечення ОП гармонізація структури ОП, навчального плану з точки зору насичення обов'язкової частини дисциплінами, що відповідають за засвоєння фахових компетенцій і програмних результатів навчання, а також подальшого зменшення обсягу нефахових дисциплін та / або перенесення їх у вибірковий блок. Неповна відповідність визначених в ОП загальних, фахових компетентностей, програмних результатів навчання змістовому наповненню програм вивчення деяких дисциплін, методам навчання, що зазначені у робочих програмах (ОК 6, ОК 8, ОК 24, ОК 27). У Положенні про порядок визнання в Уманському НУС результатів навчання, отриманих у неформальній освіті описано чітку і логічну процедуру у випадках Perezарухування кредитів, але не описано процедуру у випадках Perezарухування окремих тем самостійно викладачем (без створення предметної комісії). Рекомендація: прописати в Положенні про порядок визнання в Уманському НУС результатів навчання, отриманих у неформальній освіті можливість Perezарухування окремих тем ОК викладачем самостійно.

III. Аналіз

У цьому розділі експертна група описує встановлені під час акредитаційної експертизи фактичні обставини, аналізує та оцінює їх, а також надає свої рекомендації щодо удосконалення ОП та діяльності за нею за окремими критеріями.

Критерій 1. Проектування та цілі освітньої програми:

1. Освітня програма має чітко сформульовані цілі, які відповідають місії та стратегії закладу вищої освіти.

Цілі ОП корелюються із спеціальністю 073 Менеджмент. Фокус ОП спрямований на загальну освіту у сфері управління з акцентом на урахування специфіки діяльності аграрних підприємств, зокрема садівництва. Унікальність ОП полягає у її спрямованості на аграрний сектор, що підтверджується доповненням СК і ПРН складовими, які враховують галузеву специфіку (агровиробництво), а також наявністю ОК, котрі орієнтовані на агросектор, зокрема ОК 29, ОК 31, ОК 34. В інших ОК, зокрема ОК 25 та ОК 32, аграрний профіль є пріоритетним при написанні курсової роботи. Статут університету розміщений за посиланням: <https://www.udau.edu.ua/assets/files/legislation/2019/STATUT-2019.pdf>. Стратегія розвитку університету на 2020-2025 рр. розміщена за посиланням: <https://www.udau.edu.ua/assets/files/legislation/2020/other/strategiya-rozvitku-2020-2025.pdf>. У Стратегії визначені місія, стратегічна мета та пріоритети університету, стратегічні напрями його розвитку тощо. Цілі, мета ОП мають загальноуправлінське спрямування, в них не відображено унікальність ОП, що виражається у її спрямованості на аграрне виробництво. Простежується відповідність мети, цілей та завдань ОП місії та стратегії розвитку ЗВО.

2. Цілі освітньої програми та програмні результати навчання визначаються з урахуванням позицій та потреб заінтересованих сторін.

Результати моніторингу якості освітнього процесу конкретно здобувачів ОП, що акредитується [blob:https://office.naq.gov.ua/c3cef372-b81b-427a-95c1-dc93de32cc90](https://office.naq.gov.ua/c3cef372-b81b-427a-95c1-dc93de32cc90) засвідчують, що 97% респондентів ознайомлені з цілями та змістом ОП, а 68,6% стверджують про відповідність структури ОП їхнім очікуванням. Це підтверджує високий рівень відповідності ОП запитам студентів. У групу розробників поданої на експертизу ОП в редакції 2020 р. увійшли представники аграрних підприємств Р. О. Гоменюк та А. М. Ткаченко, а також здобувач вищої освіти С. О. Серета. При розробці ОП були враховані потреби потенційних роботодавців, представників академічної спільноти та інших стейкхолдерів, у тому числі представників приватних підприємств, котрі орієнтовані на агровиробництво, що зафіксовано у Протоколі № 1 «Засідання робочої групи забезпечення ОП підготовки здобувачів вищої освіти ступеня «бакалавр» за спеціальністю 073 «Менеджмент»» від 12.02.2020 р. Зокрема, на вимогу здобувачів у навчальний план було введено додатково такі обов'язкові компоненти як ОК 14 та ОК 17, орієнтовані на забезпечення опанування економічною складовою в управлінні, а на вимогу роботодавців – ОК 29, ОК 31 та ОК 34, що покликані враховувати специфіку реалізації управлінських компетентностей в агровиробництві. За результатами зустрічі із здобувачами також визначено, що на їх вимогу були збільшені години на практичні заняття з ОК 25 (з навчального плану здобувачів 2-4 курсів). Нова редакція ОП затверджена на засіданні Вченої ради Уманського національного університету садівництва (протокол № 6 від 10.06.2020р.), освітню діяльність за ОП розпочато з 01.09.2020 р.

3. Цілі освітньої програми та програмні результати навчання визначаються з урахуванням тенденцій розвитку спеціальності, ринку праці, галузевого та регіонального контексту, а також досвіду аналогічних вітчизняних та іноземних освітніх програм.

Черкаська область, згідно із Стратегією її розвитку на 2021-2027 рр. <https://ck-oda.gov.ua/strategiya-rozvitku-cherkaskoyi-oblasti/>, має сприятливі природно-кліматичні умови для ведення сільського господарства та розвинений агросектор, що, враховуючи зростаючий світовий попит на продовольство, створює передумови нарощування аграрного виробництва регіону. За таких умов підготовка фахівців, що володіють СК 3, СК 6, СК 16 та СК 17, а також можуть реалізувати у своїй практичній діяльності ПРН 19 та ПРН 20, є актуальним завданням для регіонального ринку. Доцільність підготовки таких фахівців зокрема підтвердили ТОП-менеджери агроформувань регіону: Попелюх С. (вміння управляти персоналом, значна частка якого – сільське населення), Ткаченко А. (вміння обгрунтовувати технологічні процеси), Гуменюк Р. (вміння обгрунтовувати та реалізовувати проекти в садівництві). При розробці ОП була врахована інформація, отримана в процесі обговорення проблем менеджменту професійною і науковою спільнотою <https://mzedl.udau.edu.ua/ua/nauka-ta-innovacii/naukovi-konferencii.html>. Врахування досвіду аналогічних вітчизняних та іноземних ОП при складанні та реалізації ОП підтвердили під час зустрічі з ЕГ представники вітчизняних ЗВО проф. Варченко О. М., проф. Храпкіна В.В., проф. Стройко Т. В., проф. Дима О. О. (пропозиція доповнення стандартних ОК, ПРН складовими, що посилюють унікальність ОП) та закордонних ЗВО

проф. Довбішук І. (пропозиція посилювати інтернаціоналізацію ОП за рахунок викладання ОК професійного спрямування англійською мовою).

4. Освітня програма дозволяє досягти результатів навчання, визначених стандартом вищої освіти за відповідною спеціальністю та рівнем вищої освіти (за наявності). За відсутності затвердженого стандарту вищої освіти за відповідною спеціальністю та рівнем вищої освіти, програмні результати навчання повинні відповідати вимогам Національної рамки кваліфікацій для відповідного кваліфікаційного рівня.

ОП відповідає Стандарту вищої освіти за спеціальністю 073 «Менеджмент» першого (бакалаврського) рівня вищої освіти, затвердженого Наказом МОН № 1165 від 29.10.2018 року. СК та ПРН доповнені складовими, що дозволяють врахувати специфіку реалізації менеджменту в аграрній сфері: СК 16, СК 17, ПРН 18, ПРН 19, ПРН 20.

Загальний аналіз щодо Критерію 1:

Сильні сторони та позитивні практики у контексті Критерію 1.

Присутній значний рівень зацікавленості роботодавців у розвитку ОП, що підтвердилось на зустрічі із стейкхолдерами – представниками агроформувань регіону, передусім через залучення в процеси прийняття управлінських рішень аграрних підприємств кваліфікованих менеджерів, котрі компетентні щодо специфіки планування й організації профільної діяльності. Фокус ОП враховує специфіку діяльності аграрних підприємств, зокрема садівництва, що є пріоритетним напрямком діяльності підприємств Черкаської області згідно Стратегії її розвитку на 2021-2027 рр.. Викладене вище засвідчує актуальність, практичну спрямованість ОП, врахування тенденцій ринку праці, галузевого та регіонального контексту та детермінує готовність роботодавців поглиблювати співпрацю із кафедрою менеджменту УНУС, формуючи передумови для забезпечення достатньо високого прикладного рівня ОП в довготривалій перспективі.

Слабкі сторони, недоліки та рекомендації щодо удосконалення у контексті Критерію 1.

При формуванні мети та цілей ОП не в повному обсязі враховано унікальність програми, що виражається у її орієнтації на аграрне виробництво. Рекомендовано: врахувати у меті та цілях ОП її аграрну спрямованість.

Рівень відповідності Критерію 1.

Рівень В

Обґрунтування рівня відповідності Критерію 1.

Незважаючи на значні якісні зміни у структурі та змістовій частині ОП 2020 р., врахування аграрної складової у змісті освітніх компонентів, що визначає її унікальність, а також тенденцій ринку праці, галузевого та регіонального контексту, досвіду вітчизняних та закордонних ЗВО в частині посилення унікальності ОП за рахунок її галузевої спрямованості та підвищення рівня інтернаціоналізації через запровадження на ОП викладання дисциплін іноземною мовою (зокрема проф. Школьнік О. курс «Аграрний менеджмент»), залучення до освітнього процесу на ОП іноземних викладачів (зокрема проф. Довбішук І. окремі теми з курсу «Глобальна логістика»), ОП потребує посилення відмінності від аналогічних ОП за рахунок зазначення у її меті та цілях аграрної спрямованості.

Критерій 2. Структура та зміст освітньої програми:

1. Обсяг освітньої програми та окремих освітніх компонентів (у кредитах Європейської кредитної трансферно-накопичувальної системи) відповідає вимогам законодавства щодо навчального навантаження для відповідного рівня вищої освіти та відповідного стандарту вищої освіти (за наявності).

Обсяг ОП у кредитах ЄКТС повністю відповідає Стандарту вищої освіти за спеціальністю 073 Менеджмент першого (бакалаврського) рівня вищої освіти. Загальний обсяг становить 240 кредитів, у тому числі теоретична компонента становить 211,5 кредитів ЄКТС або 88,1%, а практична – 28,5 кредитів ЄКТС або 11,9%. Обсяг дисциплін за вибором

складає 60,0 кредитів ЄКТС або 25,0%. Вимога Стандарту щодо того, що мінімум 50% обсягу ОП має бути спрямовано на забезпечення загальних та спеціальних (фахових) компетентностей за спеціальністю, врахована. Експертиза ОП і навчальних планів ОП Менеджмент бакалаврського рівня 2017, 2018 та 2019 років встановила суттєве удосконалення обов'язкових і вибіркових компонент в ОП 2020 року. Експертиза встановила, а гарант під час зустрічі підтвердила, що за цією ОП навчаються також здобувачі скороченої форми навчання з терміном навчання 1 рік 10 міс, 2 р. 10 міс, для яких в ОП редакції 2020 р., а також Проекту 2021 р. не конкретизовані передумови навчання, обсяг ОП, предметна область тощо.

2. Зміст освітньої програми має чітку структуру; освітні компоненти, включені до освітньої програми, складають логічну взаємопов'язану систему та в сукупності дозволяють досягти заявлених цілей та програмних результатів навчання.

ОП є структурованою та збалансованою в контексті загального часу навчання за роками навчання. Кожен навчальний рік передбачає засвоєння освітніх компонент загальним обсягом 60 кредитів ЄКТС. Розподіл кредитів протягом навчального року здійснений нерівномірно: у парних семестрах заплановано засвоєння 25, а у непарних – 35 кредитів ЄКТС, що було пояснено наявністю практики у парних семестрах. Навчальний план сформований відповідно до опису ОП та структурно-логічної схеми. Зміст ОП має чітку структуру. Освітні компоненти ОП пов'язані між собою у структурно-логічну схему. Із змістом більшості освітніх компонент можна ознайомитись за допомогою анотацій, розміщених у Каталогі елективних дисциплін УНУС (<https://www.udau.edu.ua/ua/for-students/katalog-elektivnix-vibirkovix-disciplin/>), інших - через систему дистанційного навчання УНУС <https://moodle.udau.edu.ua/>, де містяться усі навчальні комплекси дисциплін ОП або силабусів <https://mzedl.udau.edu.ua/ua/studentu/silabusi-bakalavr.html>. В робочих програмах дисциплін передбачено читання окремих тем гостьовими професорами. У поточному навчальному році запланована участь проф. Довбішук І. (окремі теми ОК 16, ОК 31). Робочими програмами деяких ОК не передбачено теми та / або методи навчання, які б дозволяли досягати компетентностей та ПРН, зазначених у Матрицях відповідності ОП, зокрема: ОК 24 - СК 14; ОК 27 - ЗК 8; ОК 6 - СК 5, СК 8, СК 13; ОК 8 - ЗК 8, ЗК 14, СК2, СК 10, СК 12, ПРН 6. ОК 6 не є професійно орієнтованою, частково забезпечує ЗК 2 та ПРН 2 та немає жодного зв'язку із фаховими компетентностями. Робоча програма дисципліни не адаптована до специфіки ОП. Виявлено також значне дублювання назв тем і їх змісту ОК 11 та ОК 19. З 15 тем ОК 11 в ОК 19 повторюється 9.

3. Зміст освітньої програми відповідає предметній області визначеної для неї спеціальності (спеціальностям, якщо освітня програма є міждисциплінарною).

Загалом ОП відповідає предметній області спеціальності 073 Менеджмент. Введення у 2020 р. до обов'язкової та вибіркової частини ряду нових дисциплін відповідає стратегії системного удосконалення змісту ОП з урахуванням вимог усіх стейкхолдерів. Так, за пропозицією роботодавців (директорів ТОВ «Маяк-Агро» Богача М.П., ТОВ Науково-Виробничий Комплекс «Еко-Гриб» Попелюха С.Ю., ПАТ «Лебединський насінневий завод» Ткаченка А.М., начальника фінансово-економічної служби ПОСП «Уманський тепличний комбінат» Гоменюка Р.О.) до обов'язкових компонент ОП було включено ОК 29, ОК 31 та ОК 34, що мають формувати фахові компетентності СК 15, СК 16 та СК 17. Проте встановлено, що робоча програма ОК 29 не містить тем або їх окремих частин, які б забезпечували розкриття галузевої специфіки управління персоналом, відповідно як і назви методичних вказівок для її вивчення, опублікованих Осадчою Л.А. для студентів спеціальності Менеджмент у 2020 році, тому ця освітня компонента не посилює аграрного спрямування ОП, визначеного роботодавцями як пріоритет.

4. Структура освітньої програми передбачає можливість для формування індивідуальної освітньої траєкторії, зокрема через індивідуальний вибір здобувачами вищої освіти навчальних дисциплін у обсязі, передбаченому законодавством.

Обсяг вибіркових дисциплін складає 25% від загальної кількості кредитів ЄКТС, передбачених ОП, що відповідає пп. 15 п. 1 ст. 62 ЗУ «Про вищу освіту». Процедура вибору дисциплін для формування індивідуальної освітньої траєкторії базується на Положенні про організацію освітнього процесу в УНУС (<https://www.udau.edu.ua/assets/files/legislation/polozhennya/2020/2/polozhennya-pro-osvitnij-proces.pdf>), Положенні про вибіркові дисципліни в УНУС (<https://www.udau.edu.ua/assets/files/legislation/polozhennya/2019/vibirkoviv.pdf>) та Положенні про індивідуальний навчальний план здобувачів вищої освіти (<https://www.udau.edu.ua/assets/files/legislation/2018/education/Polozhennya-pro-iNPS.pdf>). Згідно зазначеної процедури студент має право вивчати дисципліни за вибором, починаючи з II семестру, обираючи їх з Каталогу елективних дисциплін <https://www.udau.edu.ua/ua/for-students/katalog-elektivnix-vibirkovix-disciplin/> як на весь термін дії ОП, так і лише на наступні рік або семестр, як з бази дисциплін кафедри, так і ті, що викладаються на інших ОП і рівнях освіти в УНУС. Студенти підтвердили факт вибору ними на 3-4 курсі другої або ділової іноземної мови. Результати моніторингу оцінювання якості освітнього процесу на ОП [blob:https://office.naq.gov.ua/aeaed255-2648-4539-b7b5-595fbc471dd1](https://office.naq.gov.ua/aeaed255-2648-4539-b7b5-595fbc471dd1) засвідчили, що 87% студентів мають можливість вільного вибору дисциплін. Проф. Мальований М.М. зазначив, що вибіркові дисципліни не прив'язані до курсу навчання. Гарант ОП засвідчила факт консультативної допомоги студентам під час вибору дисциплін кураторами. Зустріч з студентами підтвердила, що вони проінформовані щодо можливості та механізму вибору дисциплін.

5. Освітня програма та навчальний план передбачають практичну підготовку здобувачів вищої освіти, яка дозволяє здобути компетентності, необхідні для подальшої професійної діяльності.

Реалізація практичної підготовки здобувачів вищої освіти регламентується Положенням «Про організацію проведення практичної підготовки студентів Уманського національного університету» від 6.03.2018р. <https://www.udau.edu.ua/assets/files/legislation/2018/polozhennya/pro-organizaciyu-provedennya-praktichnoyi-pidgotovki.pdf>. Методичний супровід виробничої практики забезпечується відповідними Програмами практики, затвердженими і введеними в дію у 2020 році. ОП передбачено навчальну та виробничу практики (відповідно, 13,5 та 7,5 кредитів ЄКТС), а також на виконання кваліфікаційної роботи. Згідно з ОП така форма освітнього процесу дозволяє сформувавши загальні і фахові компетентності. Проте для заочної форми навчання не передбачено жодного виду практики на протязі всього терміну навчання, що пояснено їх працевлаштуванням за спеціальністю. На запит ЕГ було представлено Наказ про відрядження студентів 2 та 4 курсів на виробничу практику, що засвідчує широку географію баз практики, в тому числі аграрного спрямування, зразки договорів та звіту з проходження здобувачами виробничої практики, що засвідчує високий рівень виконання завдань практики та комплексний підхід кафедри до практичної підготовки здобувачів. В УНУС сформована База підприємств переважно аграрного сектору, котрі можуть виступати базами практики на постійній основі <https://www.udau.edu.ua/ua/for-students/bazi-praktik.html>, що створює передумови для отримання стабільно високих результатів практичної підготовки студентів ОП.

6. Освітня програма передбачає набуття здобувачами вищої освіти соціальних навичок (soft skills), що відповідають заявленим цілям.

У відомостях самооцінювання ОП заявлена можливість для здобувачів набутти соціальних навичок soft skills, зокрема здатність брати на себе відповідальність у прийнятті управлінських рішень, навички логічно і критично мислити, вміння здійснювати професійну діяльність, керуючись засадами соціальної відповідальності, правових та етичних норм, здатність реалізувати права і обов'язки членів суспільства, усвідомлювати цінності демократичного суспільства тощо. В даній ОП реалізується модель, згідно якої соціальні навички набуваються під час студентських конкурсів, дебатів, захисту курсових робіт, звіту із практики; написання наукових статей, рефератів, доповідей на наукових студентських гуртках, конференціях; семінарів, конференцій, командної роботи над проектами тощо. Під час проведення бесіди з фокус-групою з числа студентського самоврядування, здобувачами вищої освіти було підтверджено набуття соціальних навичок студентами, переважно старших курсів.

7. Зміст освітньої програми ураховує вимоги відповідного професійного стандарту (за наявності).

Професійний стандарт відсутній. При розробці ОП враховано положення розділу 3. «Фахівці» Класифікатора професій України ДК 003:2010.

8. Обсяг освітньої програми та окремих освітніх компонентів (у кредитах Європейської кредитної трансферно-накопичувальної системи) реалістично відбиває фактичне навантаження здобувачів, є відповідним для досягнення цілей та програмних результатів навчання.

Базовим документом, що формується на підставі ОП, та за допомогою якого здійснюється організація освітнього процесу на ОП, є навчальний план. Неврегульованість розподілу кредитів між дисциплінами, графіку освітнього процесу, структури вивчення навчальних дисциплін тощо є передумовою нерівномірного навантаження на здобувачів під час навчання за ОП. У навчальному плані, поданому на експертизу: 1) не передбачено кредити на виконання курсових робіт; 2) відсоток годин на аудиторні заняття не є фіксованим та не має прямої залежності від кількості кредитів, що передбачено Положенням про організацію освітнього процесу в УНУС <https://www.udau.edu.ua/assets/files/legislation/polozhennya/2020/2/polozhennya-pro-osvitnij-proces.pdf>. Проте збільшений обсяг годин на самостійну роботу має бути аргументований, наприклад, виконанням індивідуального завдання. Результати експертизи навчального плану засвідчують, що більша кількість годин на самостійну роботу запланована на опанування дисциплін, наприклад, в ОК1, ОК2 (58,1%), ОК 10.1 (63,3%) тощо, робочі програми яких є стандартними, збільшена кількість годин на самостійну роботу в порівнянні з іншими ОК в них додатково не аргументована; 3) у 8 семестрі теоретичне навчання суміщається з підготовкою кваліфікаційної роботи, що свідчить про можливе перевантаження студентів. Перевантаженість студентів підтверджується і результатами моніторингу якості освітнього процесу конкретно здобувачів ОП, що акредитується [blob:https://office.naq.gov.ua/c3cef372-b81b-427a-95c1-dc93de32cc90](https://office.naq.gov.ua/c3cef372-b81b-427a-95c1-dc93de32cc90), згідно яких надмірний обсяг навчального навантаження був визнаний 26,1% всіх опитаних як одна із основних проблем, що ускладнюють їм навчання.

9. У разі здійснення підготовки здобувачів вищої освіти за дуальною формою освіти структура освітньої програми та навчальний план узгоджені із завданнями та особливостями цієї форми

здобуття освіти.

На момент проведення акредитаційної експертизи, в рамках реалізації ОП форма дуальної освіти не передбачена.

Загальний аналіз щодо Критерію 2:

Сильні сторони та позитивні практики у контексті Критерію 2.

Факт залучення до викладання дисциплін, окремих тем дисциплін гостей професорів, що сприяє поглибленню фахових компетентностей здобувачів вищої освіти, підвищує рівень їх володіння англійською мовою, створюючи передумови посилення академічної мобільності здобувачів вищої освіти та викладачів, підтверджений під час зустрічі з НПП проф. Довбішук І., проф. Школьнім О., а також під час зустрічі з студентами. Факт високого рівня практичної підготовки здобувачів денної форми навчання, що реалізується через проходження навчальної та виробничої практик на базах практик, котрі переважно мають аграрне спрямування діяльності, підтверджується сформованим переліком баз практик, високим рівнем методичного забезпечення та представлених на експертизу звітів. Факт високого рівня якості навчально-методичного забезпечення навчання, зокрема дистанційного, що ґрунтується на системі управління навчанням Moodle, яка дозволила сформувати студентоцентроване освітнє середовище, забезпечуючи партнерство всіх учасників освітнього процесу, позиціонує здобувачів вищої освіти як автономних і відповідальних його учасників, підтверджений результатами експертизи навчально-методичного забезпечення, представленого в Moodle. Факт реальної можливості вивчення іноземної мови протягом всього терміну навчання, в т. ч. другої іноземної, починаючи з третього курсу за умови вибору цих дисциплін як вибіркових компонент з Каталогу елективних дисциплін УНУС, був підтверджений під час зустрічі із здобувачами.

Слабкі сторони, недоліки та рекомендації щодо удосконалення у контексті Критерію 2.

Підходи щодо формування навчального плану спец. 073 Менеджмент першого (бакалаврського) рівня ОП Менеджмент в УНУС не враховують у повному обсязі сучасні тенденції освітньої галузі, зокрема в частині: узалежнення кількості кредитів, структури дисципліни із кількістю компетентностей, програмних результатів навчання, котрі вона забезпечує; змістової частини ОП щодо конкретизації умов навчання здобувачів скороченої форми навчання з терміном навчання 1 рік 10 міс, 2 р. 10 міс.; передбачення практичної підготовки здобувачів заочної форми навчання. Групою забезпечення ОП з метою посилення її унікальності було започатковано практику введення в перелік ОК аграрного спрямування (ОК 29, ОК 31 та ОК 34) та зменшення кредитів на дисципліни загального циклу підготовки (зокрема, ОК 6 у 2019 р. було 12 кредитів, стало 7,5; ОК 8 – було 7 стало 5 тощо). Проте варто і надалі продовжити збільшення частки ОК, що забезпечують формування фахових компетентностей, зокрема аграрного спрямування, садівництва, оскільки це відповідає потребам базових стейкхолдерів ОП – студентів і роботодавців. Неповна відповідність визначених в ОП загальних, фахових компетентностей, програмних результатів навчання змістовому наповненню програм вивчення деяких дисциплін, методам навчання, що зазначені у робочих програмах (ОК 6, ОК 8, ОК 24, ОК 27). Рекомендації: Знизити потенційне навантаження на студентів, передбачене останньою версією ОП 2020 та відповідним навчальним планом, запланувавши окремо кредити (години) на підготовку курсових робіт, окремі тижні на підготовку кваліфікаційної роботи, а також усунувши дублювання тем в ОК, що забезпечують однакові ЗК, СК і ПРН. Узалежнити кількість кредитів, структуру дисципліни із кількістю компетентностей, програмних результатів навчання, котрі вона забезпечує; передбачити практичну підготовку здобувачів заочної форми навчання; посилити інформаційне наповнення ОП, повною мірою визначивши умови навчання для здобувачів скороченої форми навчання з терміном навчання 1 рік 10 міс, 2 р. 10 міс. Продовжити збільшення у переліку обов'язкових компонент ОП частки дисциплін, що відповідають за засвоєння фахових компетентностей, зокрема тих, що посилюють аграрне спрямування ОП, а також подальше зменшення частки дисциплін загального циклу підготовки (зокрема, ОК 6 і ОК 8) та / або перенесення їх у вибірковий блок. Забезпечити повну відповідність визначених в ОП загальних, фахових компетентностей, програмних результатів навчання змістовому наповненню програм вивчення деяких дисциплін, методам навчання, що зазначені у робочих програмах.

Рівень відповідності Критерію 2.

Рівень В

Обґрунтування рівня відповідності Критерію 2.

ЕГ вбачає суттєве досягнення ОП у розвитку практики інтернаціоналізації, що підтверджується такими фактами: 1. Участь у освітньому процесі закордонних викладачів (березень 2021 р., проф. І. Довбішук); 2. Завершеним закордонним стажуванням НПП, котрі забезпечують викладання на ОП, під час якого вони не лише здобували знання, а й поширювали власні професійні здобутки (проф. Новак І., проф. Школьнім О., доц. Кустріч Л., ст. в. Мовчан Л., доц. Мельник Л. та ін.); 3. Забезпечення реальної можливості вивчення іноземної мови протягом всього

терміну навчання, що підтверджено студентами; 4. Викладання іноземною мовою дисциплін фахового спрямування (проф. Школьнік О. «Аграрний менеджмент»). Структура і зміст ОП 2020 р. у порівнянні з ОП 2019 р. набули відчутних якісних змін з точки зору посилення унікальності ОП за рахунок включення до складу освітніх компонент, що забезпечують її аграрне спрямування. Враховуючи також те, що за ОП 2020 р. навчаються лише студенти 1 курсу, а зауваження зокрема щодо перевантаженості студентів стосуються більшою мірою 4 курсу навчання, гарант і група забезпечення, котрі, як підтвердила експертиза, мають високий професійний рівень і достатньо часу, щоб врахувати всі зауваження ЕГ, які носять рекомендаційний характер. Поважаючи одночасно право ЗВО на автономію з точки зору вирішення питань організації освітнього процесу, ЕГ вважає, що, оскільки виявлені недоліки не мають системного характеру та не впливають на якість фахової підготовки здобувачів, Критерій 2 можна оцінити на рівні В.

Критерій 3. Доступ до освітньої програми та визнання результатів навчання:

1. Правила прийому на навчання за освітньою програмою є чіткими та зрозумілими, не містять дискримінаційних положень та оприлюднені на офіційному веб-сайті закладу вищої освіти.

Правила прийому до Уманського національного університету садівництва є чіткими та зрозумілими. Правила прийому оприлюднені на офіційному сайті ЗВО (<https://admission.udau.edu.ua/assets/files/pk-2021/pravila-prijomu-unus-2021.pdf>) у розділі “Вступнику” (<https://www.udau.edu.ua/ua/future-students/>).

2. Правила прийому на навчання за освітньою програмою враховують особливості самої освітньої програми.

У Правилах прийому чітко описані етапи та терміни вступної кампанії. Прийом на навчання за ОП “Менеджмент” на базі ПЗСО відбувається із зарахуванням балів сертифікатів ЗНО. Предмети визначаються додатком до Правил прийому, а саме 1 предмет - українська мова та література; 2 предмет - математика; 3 предмет (на вибір) - історія України, або іноземна мова, або біологія, або географія, або фізика, або хімія. Такий набір предметів забезпечує у вступників наявність необхідних компетентностей для навчання за ОП “Менеджмент”.

3. Визначені чіткі та зрозумілі правила визнання результатів навчання, отриманих в інших закладах освіти, зокрема під час академічної мобільності, що відповідають Конвенції про визнання кваліфікацій з вищої освіти в Європейському регіоні (Лісабон, 1997 р.), є доступними для всіх учасників освітнього процесу та послідовно дотримуються під час реалізації освітньої програми.

Питання визнання результатів навчання, отриманих в інших ЗВО, регулюється Положенням про порядок визнання результатів навчання в інших ЗВО в Уманському НУС, Положенням про академічну мобільність студентів Уманського НУС, Положенням про порядок переведення та поновлення студентів до Уманського НУС, Положенням про порядок визнання Уманським НУС документів про освіту, наукові ступені та вчені звання здобуті в іноземних установах, Положенням про індивідуальний план здобувача вищої освіти. Зазначені документи є у відкритому доступі на сайті УНУС (<https://www.udau.edu.ua/ua/about/normativna-baza.html>). Існують випадки академічної мобільності у 2017-2018 роках студентів, які навчалися за минулою ОП “Менеджмент”. Зокрема, під час цієї академічної мобільності відбувалася процедура визнання результатів навчання, що було виявлено на одній із зустрічей. Також була практика визнання результатів навчання студента при переході його з іншого ЗВО до Уманського НУС.

4. Визначені чіткі та зрозумілі правила визнання результатів навчання, отриманих у неформальній освіті, які є доступними для всіх учасників освітнього процесу та послідовно дотримуються під час реалізації освітньої програми.

Процедура визнання результатів навчання, отриманих у неформальній освіті, регулюється Положенням про порядок визнання в Уманському НУС результатів навчання, отриманих у неформальній освіті (<https://www.udau.edu.ua/assets/files/legislation/polozhennya/2020/2/polozhennya-pro-viznannya-rezultativ-neformalnoi-osviti-08-10-2020.pdf>). Правила є структурованими та зрозумілими. Для перезарахування кредитів відповідної дисципліни створюється предметна комісія. Під час зустрічей з фокус-групами було виявлено, що перезарахування окремих тем викладач може здійснювати самостійно (якщо здобувач вищої освіти надає відповідний сертифікат).

Загальний аналіз щодо Критерію 3:

Сильні сторони та позитивні практики у контексті Критерію 3.

1. Правила прийому є чіткими та зрозумілими, не містять дискримінаційних положень. 2. Правила визнання результатів навчання, отриманих в інших ЗВО та в рамках неформальної освіти є чіткими та задовольняють потреби здобувачів вищої освіти.

Слабкі сторони, недоліки та рекомендації щодо удосконалення у контексті Критерію 3.

У Положенні про порядок визнання в Уманському НУС результатів навчання, отриманих у неформальній освіті описано чітку і логічну процедуру у випадках перезарахування кредитів, але не описано процедуру у випадках перезарахування окремих тем самостійно викладачем (без створення предметної комісії). Рекомендація: прописати в Положенні про порядок визнання в Уманському НУС результатів навчання, отриманих у неформальній освіті можливість перезарахування окремих тем ОК викладачем самостійно.

Рівень відповідності Критерію 3.

Рівень В

Обґрунтування рівня відповідності Критерію 3.

Наявний рівень ОП «Менеджмент» в достатній мірі відповідає характеристикам критерію 3. Зазначені рекомендації є некритичними і можуть бути реалізовані в короткостроковий термін, що покращить рівень ОП і самого закладу вищої освіти.

Критерій 4. Навчання і викладання за освітньою програмою:

1. Форми та методи навчання і викладання сприяють досягненню заявлених у освітній програмі цілей та програмних результатів навчання, відповідають вимогам студентоцентрованого підходу та принципам академічної свободи.

На основі спілкування з науково-педагогічними працівниками та студентами встановлено, що використовуються різні форми та методи навчання і викладання, які в цілому сприяють досягненню цілей освітньої програми та програмних результатів навчання. Викладачі активно використовують сучасні інформаційні технології та впроваджують інноваційні методи навчання, систематично приймають активну участь в підвищеннях кваліфікації. В Уманському національному університеті садівництва (УНУС) працює сайт Дистанційна освіта Уманський НУС (<https://moodle.udau.edu.ua/?lang=uk>), на якому розміщено навчальні курси за якими навчаються студенти. Застосування матеріалів сайту сприяє постійному розвитку інформаційно-освітнього середовища УНУС, оптимізації навчального процесу в поточних умовах, організаційно-методичній підтримці самостійної роботи студентів, створенню умов для індивідуалізації навчання студентів. Проаналізовані електронні навчальні курси, які розміщені на сайті УНУС, відповідають обов'язковим вимогам щодо переліку структурних блоків персональних навчальних систем та мають чітко визначену їх візуалізацію на сторінці курсу, що регулюється Положенням про організацію освітнього процесу в УНУС (<https://www.udau.edu.ua/assets/files/legislation/polozhennya/2020/2/polozhennya-pro-osvitnij-proces.pdf>), ухваленого рішенням Вченої ради університету протокол No 1 від 23.08.2018 р., протокол No 1 від 8.10.2020 р. із змінами і доповненнями та Положенням про систему управління навчанням MOODLE в Уманському національному університеті садівництва (<https://www.udau.edu.ua/assets/files/legislation/polozhennya/2016/Polozhennya-pro-sistemu-upravlinnya-navchannya-moodle-umanskogo-nus.pdf>), ухваленого рішенням Вченої ради університету протокол No 4 від 27.02.2015 Навчальний процес в УНУС здійснюється за такими формами: навчальні заняття;- самостійна робота;- практична підготовка;- контрольні заходи. згідно до Положенням про організацію освітнього процесу в УНУС (<https://www.udau.edu.ua/assets/files/legislation/polozhennya/2020/2/polozhennya-pro-osvitnij-proces.pdf>). За інформацією студентів навчання і викладання за ОП «Менеджмент» відповідає вимогам студентоцентрованого підходу та принципам академічної свободи. Студенти мають постійний зв'язок з викладачами через сайт Дистанційна освіта Уманський НУС (<https://moodle.udau.edu.ua/?lang=uk>), сторінку у фейсбук, електронну пошту. Потреби студентів як суб'єктів навчання, реалізуються і через каталог елективних (вибіркових) дисциплін (<https://www.udau.edu.ua/for-students/katalog-elektivnix-vibirkovix-disciplin/>), з якого вони обирають певні дисципліни за заявами, що сприяє формуванню гнучкої індивідуальної навчальної траєкторії кожного студента та сприяє врахуванню потреб стейкхолдерів. Освітнє середовище УНУС сприяє розвитку мислення студентів через критичне ставлення до усталених догм, як наукових так і соціальних, що реалізується шляхом вільного вибору тем наукових досліджень, курсових та дипломних робіт.

2. Усім учасникам освітнього процесу своєчасно надається доступна і зрозуміла інформація щодо цілей, змісту та програмних результатів навчання, порядку та критеріїв оцінювання у межах окремих освітніх компонентів (у формі силабуса або в іншій подібний спосіб).

Згідно Положенням про організацію освітнього процесу в УНУС (<https://www.udau.edu.ua/assets/files/legislation/polozhennya/2020/2/polozhennya-pro-osvitnij-proces.pdf>) затвердженого Вченою радою університету протокол No 1 від 23.08.2018 р., протокол №1 від 8.10.2020 р. із змінами і доповненнями зміст освіти визначається освітньою (освітньо-професійною чи освітньо-науковою) програмою підготовки, структурно-логічною схемою підготовки, навчальними програмами дисциплін, іншими нормативними актами органів державного управління освітою та Уманського НУС і відображається у підручниках, навчальних посібниках, методичних матеріалах, дидактичних засобах, а також під час проведення навчальних занять та інших видів освітньої діяльності. Опис ОП розміщено на сайті ЗВО за посиланням: <https://ects.udau.edu.ua/ua/informaciya-pro-programam/fakultet-menedzhmentu/073-menedzhment-menedzhment-organizacij-i-administruvannya.html>. Всі учасники освітнього процесу мають доступ до робочих програм та робочих планів з навчальних дисциплін за ОП «Менеджмент», які розміщені на сайті Дистанційна освіта Уманський НУС (<https://moodle.udau.edu.ua/?lang=uk>). Кожна робоча програма навчальної дисципліни містить: актуальну інформацію стосовно затвердження робочої програми навчальної дисципліни; анотацію навчальної дисципліни; мету навчальної дисципліни; визначено місце у структурно-логічній схемі вивчення навчальної дисципліни; компетентності та результати навчання за дисципліною; програму навчальної дисципліни; порядок оцінювання результатів навчання, розподіл балів за тижнями; шкалу оцінювання; рекомендовану літературу. Вибіркове опитування студентів підтвердило, що студенти мають інформацію про доступ до робочих програм з навчальних дисциплін за ОП «Менеджмент» та ознайомлені з ними. Викладачі та студенти зазначили, що інформацію стосовно змісту, програмних результатів оцінювання, його порядку та критеріїв презентують викладачі на перших заняттях за кожною з навчальних дисциплін. Силабуси за всіма дисциплінами ОП «Менеджмент» розміщені на сайті кафедри: <https://mzedl.udau.edu.ua/ua/studentu/silabusi-bakalavr.html>

3. Заклад вищої освіти забезпечує поєднання навчання і досліджень під час реалізації освітньої програми відповідно до рівня вищої освіти, спеціальності та цілей освітньої програми.

На основі проведених зустрічей з викладачами та студентами і враховуючи результати опрацювання відповідних документів встановлено, що кафедра менеджменту сприяє поєднанню навчання і досліджень під час реалізації ОП «Менеджмент». Це підтверджується в тим, що студенти виконують певні наукові завдання під час участі в науковому студентському гуртку (<https://mzedl.udau.edu.ua/assets/files/2020/gurtok/zvit-ng-19-20-bak.pdf>), де здобувачі доповідають результати власних досліджень та готують їх до опублікування у наукових виданнях. Також існує практика сумісного написання спільних публікацій викладачів та студентів. Окрім того студенти, що навчаються на ОП приймають активну участь у студентських олімпіадах, конкурсах бізнес-планів та наукових робіт. НПП ініціюють і підтримують дослідницьку діяльність здобувачів при виконанні індивідуальних та самостійних завдань за ОК. Результатом наукової діяльності студентів є їх участь у Всеукраїнській науково-практичній конференції «Менеджмент XXI століття: проблеми і перспективи», організатором якої є факультет менеджменту УНУС (https://mzedl.udau.edu.ua/assets/files/2021/21-st/menedzhment-hhi_22-10.-2020-inform.-list.pdf). Аналіз звіту про наукову роботу студентів спеціальності (<https://mzedl.udau.edu.ua/assets/files/2020/gurtok/zvit-ndrs-studentiv-za-2019-2020-n.r.-1-1.pdf>) свідчить, що у 2019-2020 н.р. розширився спектр наукових конкурсів, змагань та наукових проєктів Всеукраїнського та Міжнародного рівнів, у яких студенти університету взяли участь, вибороли призові місця і відзнаки. Зокрема, студентка факультету менеджменту Крістіна Сухецька (11-мз група) виборола II місце (керівник Пітель Н.Я.) у II турі Всеукраїнського конкурсу наукових студентських робіт «Логістика як інструмент підвищення конкурентоспроможності українських підприємств» у рамках Німецько- української магістерської програми з логістики. Студент 4 курсу факультету менеджменту Земляков Р. взяв участь у Всеукраїнському конкурсі «Перспективний агрополітик 2020» та увійшов у десятку переможців.

4. Педагогічні, науково-педагогічні, наукові працівники (далі – викладачі) оновлюють зміст освіти на основі наукових досягнень і сучасних практик у відповідній галузі.

Викладачі інтегрують результати власних наукових досліджень та сучасних практик у відповідних галузях у освітній процес. Розробка, затвердження, моніторинг та періодичний перегляд ОП регламентується «Положенням про забезпечення якості освітньої діяльності та якості вищої освіти» (<https://www.udau.edu.ua/assets/files/legislation/polozhennya/2019/polozhennya-zyao.pdf>), затвердженого ректором 7.10.2019 р. та «Положенням про методичне забезпечення освітнього процесу» (<https://www.udau.edu.ua/assets/files/legislation/polozhennya/2020/polozhennya-pro-metodichne-zabezpechennya-vid-08-10-2020.pdf>), затвердженого ректором 9.10.2020 р.. Згідно «Положення про забезпечення якості освітньої діяльності та якості вищої освіти» система внутрішнього забезпечення якості освіти в Університеті передбачає щорічний моніторинг та періодичне оновлення освітніх програм підготовки здобувачів вищої освіти. Робочі програми навчальних дисциплін розміщені на сайті та містять всі необхідні реквізити та структурні елементи (Дистанційна освіта Уманський НУС (<https://moodle.udau.edu.ua/?lang=uk>)). Науково-методичне забезпечення за кожною дисципліною ОП «Менеджмент» оновлюється кожного навчального року та затверджується протоколом кафедри. Оновлення змісту освітніх компонентів відбувається на основі оволодіння інноваційними методами та формами навчання (діагностичними, інтерактивними, дистанційними, мультимедійними, тренінговими, проєктними). Науково-педагогічний персонал та інформаційно-обчислювальний центр

(<https://www.udau.edu.ua/ua/departments/viddili/czentr-kompyuternogo-ta-texnichnogo-zabezpechennya/>) здійснюють систематичне покращення якості системи дистанційної освіти та впроваджують нові функції, засоби автоматичного тестування знань в електронні курси, що представлені на сайті (<https://moodle.udau.edu.ua/?lang=uk>).

5. Навчання, викладання та наукові дослідження пов'язані з інтернаціоналізацією діяльності закладу вищої освіти.

З метою реалізації стратегії інтернаціоналізації УНУС її імplementовано до Стратегії розвитку університету на 2020-2025 рр., яку затверджено вченою радою УНУС протокол № 1 від 20.08.2020р., де вказано, що «Стратегічна мета розвитку Університету - формування європейської за рівнем, стилем, якістю освіти та доміантою наукової діяльності високорейтингового університету інноваційного типу, який за ідентичністю і самобутністю здатний генерувати й забезпечувати трансфер новітніх знань, задовольняти попит у галузі освіти та науки» (<https://www.udau.edu.ua/assets/files/legislation/2020/other/strategiya-rozvitku-2020-2025.pdf>). Окрім того, виокремлено стратегічні пріоритети університету стосовно міжнародного співробітництва, до яких відносяться: підвищення міжнародного авторитету Університету, посилення інтернаціоналізації освітньої та наукової діяльності, збільшення мобільності науково-педагогічних працівників та здобувачів вищої освіти, забезпечення міжнародних стандартів якості освітніх послуг і наукової діяльності, членство Університету в регіональних і міжнародних асоціаціях (<https://www.udau.edu.ua/assets/files/legislation/2020/other/strategiya-rozvitku-2020-2025.pdf>). Також процеси інтернаціоналізації в УНУС здійснюються згідно Статуту (<https://www.udau.edu.ua/assets/files/legislation/2019/STATUT-2019.pdf>) та координується Центром міжнародної освіти та співпраці (<https://foreign.udau.edu.ua/ua/studentu.html>). У 2017 р. факультетом менеджменту Уманського НУС спільно із Університетом Бремен (Німеччина) підписано безстроковий договір про обмін студентами та викладачами (<https://mzedl.udau.edu.ua/assets/files/2020/dodatok.pdf>). З початку реалізації програми вісім студентів впродовж двох місяців навчалися в Університеті м. Бремен, а п'ять НПП, які забезпечують освітній процес за ОП, здобували новий досвід щодо навчання та викладання. Також чотири викладачі кафедри (Халахур Ю.Л., Школьник О.О., Новак І.М., Гоменюк М.О.) приймали участь за програмою обміну від Міністерства сільського господарства США (FER) та у результаті розробили навчальні курси: «Основи економічної науки», «Основи менеджменту», «Менеджмент», «Логістика», «Аграрний менеджмент», «Основи наукових досліджень». Деякі лекції на ОП ними проводяться англійською мовою. Окремі змістові модулі навчальних дисциплін проводяться запрошеними професорами УНУС. Зокрема, впродовж 23.03-18.06.2021 р. здобувачам вищої освіти за ОП (згідно погодженого розкладу) заняття з дисципліни «Аграрний менеджмент» будуть проводитись у форматі онлайн-конференції професорами Іриною Довбішук та Хаасісом Хансом-Дітріхом, м. Бремен, Німеччина. В період проведення акредитації під час зустрічі з викладачами приймала участь та відповідала на питання й проф. І.Довбуш. Інтернаціоналізації наукових досліджень сприяє наявність публікацій у виданнях, що індексуються міжнародними наукометричними базами, зокрема Scopus, Web of Science, Scopus та викладачів освітньої програми.

Загальний аналіз щодо Критерію 4:

Сильні сторони та позитивні практики у контексті Критерію 4.

Форми та методи навчання і викладання в цілому сприяють досягненню заявлених у освітній програмі цілей та програмних результатів навчання, відповідають вимогам студентоцентрованого підходу та принципам академічної свободи. Викладачі активно використовують сучасні інформаційні технології та впроваджують інноваційні методи навчання. В УНУС працює сайт Дистанційна освіта Уманський НУС (<https://moodle.udau.edu.ua/?lang=uk>). Всі учасники освітнього процесу мають доступ до робочих програм та силабусів з навчальних дисциплін за ОП «Менеджмент», які розміщені на сайті. Надавана здобувачам вищої освіти інформація про освітній процес є доступною, зрозумілою і вчасною. В УНУС відбувається інтеграція навчання з науковими дослідженнями, яка забезпечується в повній мірі. Навчання, викладання і наукові дослідження за ОП «Менеджмент» пов'язані із визначеною інституційною політикою та стратегією розвитку УНУС.

Слабкі сторони, недоліки та рекомендації щодо удосконалення у контексті Критерію 4.

Експертна група вважає за доцільне активізувати діяльність щодо участі студентів, особливо тих, що відвідують наукові гуртки, у конкурсах наукових робіт, дипломних робіт та удосконалювати роботу щодо підвищення їх якості. Здійснювати на постійній основі моніторинг інноваційних форм та методів навчання й викладання, які найбільш постійно сприятимуть досягненню заявлених у освітній програмі цілей та програмних результатів навчання.

Рівень відповідності Критерію 4.

Рівень В

Обґрунтування рівня відповідності Критерію 4.

Освітня програма «Менеджмент» має значний рівень узгодженості за підкритеріями 4.1 (використовуються різні форми та методи навчання і викладання, які в цілому сприяють досягненню цілей освітньої програми та програмних результатів навчання), 4.2 (опис ОП розміщено на сайті ЗВО, кожна робоча програма навчальної дисципліни містить: актуальну інформацію стосовно затвердження робочої програми навчальної дисципліни; анотацію навчальної дисципліни; мету навчальної дисципліни; визначено місце у структурно-логічній схемі вивчення навчальної дисципліни; компетентності та результати навчання за дисципліною; програму навчальної дисципліни; порядок оцінювання результатів навчання, розподіл балів за тижнями; шкалу оцінювання; рекомендовану літературу), 4.4 (викладачі інтегрують результати власних наукових досліджень та сучасних практик у відповідних галузях у освітній процес.; науково-методичне забезпечення за кожною дисципліною ОП «Менеджмент» оновлюється кожного навчального року та затверджується протоколом кафедри; оновлення змісту освітніх компонентів відбувається на основі застосування інноваційних методів та форм навчання), 4.5 (стратегічними пріоритетами університету у напрямку міжнародного співробітництва є: підвищення міжнародного авторитету Університету, посилення інтернаціоналізації освітньої та наукової діяльності, збільшення мобільності науково-педагогічних працівників та здобувачів вищої освіти, забезпечення міжнародних стандартів якості освітніх послуг і наукової діяльності, членство Університету в регіональних і міжнародних асоціаціях). 4.3- в цілому відповідає (кафедра менеджменту сприяє поєднанню навчання і досліджень під час реалізації ОП «Менеджмент», студенти виконують певні наукові завдання під час участі в науковому студентському гуртку; результати наукової діяльності студентів оприлюднюються на Всеукраїнській науково-практичній конференції «Менеджмент ХХІ століття: проблеми і перспективи», організатором є факультет менеджменту УНУС), але потребує покращення рівень активності участі студентів у наукових та навчальних конкурсах, що можливо здійснити на основі удосконалення роботи щодо підвищення їх якості .

Критерій 5. Контрольні заходи, оцінювання здобувачів вищої освіти та академічна доброчесність:

1. Форми контрольних заходів та критерії оцінювання здобувачів вищої освіти є чіткими, зрозумілими, дозволяють встановити досягнення здобувачем вищої освіти результатів навчання для окремого освітнього компоненту та/або освітньої програми в цілому, а також оприлюднюються заздалегідь.

Згідно з Положенням про організацію освітнього процесу в Уманському НУС, Положенням про академічну успішність в Уманському НУС, Положенням про організацію поточного, семестрового контролю та проведення атестації здобувачів освіти із застосуванням дистанційних технологій в Уманському національному університеті садівництва, Положенням про забезпечення якості освітньої діяльності та якості вищої освіти в Уманському НУС, Положенням про порядок проведення моніторингу і контролю якості освіти в Уманському НУС, Положенням про методичне забезпечення освітнього процесу в Уманському НУС (всі положення у вільному доступі на сайті ЗВО у розділі “Нормативна база” (<https://www.udau.edu.ua/ua/about/normativna-baza.html>)) контрольні заходи у межах навчальних дисциплін ОП “Менеджмент” в УНУС включають поточний (модульний) та підсумковий контроль. Також форми контрольних заходів зазначаються в силабусах навчальних дисциплін. В силабусах є відповідні розділи “Розподіл балів, які отримують здобувачі” та “Шкала оцінювання: національна та ECTS”, проте відсутні вимоги до робіт та критерії їх оцінювання (тобто за який вид робіт скільки максимально балів може отримувати здобувач). Під час зустрічі зі здобувачами вищої освіти було виявлено, що про форми контрольних заходів та критерії оцінювання студентству повідомляють на першій парі з кожної дисципліни.

2. Форми атестації здобувачів вищої освіти відповідають вимогам стандарту вищої освіти (за наявності).

Освітня програма враховує вимоги Стандарту вищої освіти України галузі знань 07 «Управління та адміністрування» спеціальності 073 «Менеджмент» ступеня вищої освіти бакалавр. Атестація здобувачів вищої освіти ОП здійснюється у формі публічного захисту атестаційної роботи, як і передбачено вимогами стандарту вищої освіти першого (бакалаврського) рівня за спеціальністю 073 «Менеджмент». Організація робіт щодо порядку написання та захисту кваліфікаційних робіт регламентується Положенням про атестацію здобувачів вищої освіти у формі публічного захисту кваліфікаційної (дипломної) роботи в Уманському НУС (<https://www.udau.edu.ua/assets/files/legislation/polozhennya/2019/polozhennya-pro-diplomne-proektuvannya-unus-10.07.2019.pdf>).

3. Визначено чіткі і зрозумілі правила проведення контрольних заходів, що є доступними для усіх учасників освітнього процесу, забезпечують об'єктивність екзаменаторів, зокрема включають процедури запобігання та врегулювання конфлікту інтересів, визначають порядок оскарження

результатів контрольних заходів і їх повторного проходження, та послідовно дотримуються під час реалізації освітньої програми.

Правила проведення контрольних заходів є чіткими та зрозумілими. Процедура проведення контрольних заходів в Уманському НУС, включаючи процедури запобігання та врегулювання конфлікту інтересів, порядок оскарження результатів контрольних заходів і їх повторного проходження, прописана в Положенні про порядок проведення моніторингу та контролю якості освіти в Уманському НУС, Положенні про академічну успішність в Уманському НУС, Положенні про забезпечення якості освітньої діяльності та якості вищої освіти в Уманському НУС, Положенні про організацію поточного, семестрового контролю та проведення атестації здобувачів освіти із застосуванням дистанційних технологій в Уманському НУС, Положенні про порядок проведення моніторингу і контролю якості освіти в Уманському НУС, Положенні про апеляцію здобувачів вищої освіти щодо оцінки, отриманої під час підсумкового семестрового контролю. Всі документи є у відкритому доступі на сайті ЗВО у розділі “Нормативна база” (<https://www.udau.edu.ua/ua/about/normativna-baza.html>). Для виявлення прецедентів необ'єктивності при проведенні підсумкового семестрового контролю знань студентів в Університеті діє скринька довіри, проводиться анкетування здобувачів щодо об'єктивності оцінювання екзаменатора (<https://mon.udau.edu.ua/ua/anketuvannya/dlya-studentiv.html>). Випадків оскарження процедури та результатів контрольних заходів, їх повторного проходження за час реалізації ОП не було. Проте вивчаючи матеріал, наданий ЗВО, стосовно результатів анонімного опитування здобувачів освіти (<https://mzedl.udau.edu.ua/assets/files/2020/zvit-po-anketuvannyu-zdobuvachiv-vishhoi-osviti-unus-2020.pdf>) було виявлено, що 4,6 % з опитаних зіткнулися з необ'єктивним оцінюванням.

4. У закладі вищої освіти визначено чіткі та зрозумілі політика, стандарти і процедури дотримання академічної доброчесності, що послідовно дотримуються всіма учасниками освітнього процесу під час реалізації освітньої програми. Заклад вищої освіти популяризує академічну доброчесність (насамперед через імплементацію цієї політики у внутрішню культуру якості) та використовує відповідні технологічні рішення як інструменти протидії порушенням академічної доброчесності.

У ЗВО визначено зрозумілу політику академічної доброчесності. Основними нормативними документами в Університеті, які регулюють політику, стандарти і процедури дотримання академічної доброчесності є наступні: - Кодекс академічної доброчесності Уманського НУС (<https://www.udau.edu.ua/assets/files/legislation/polozhennya/2019/kodeks-akademichnoi-dobrochesnosti-unus-2019-1.pdf>); - Антикорупційна програма Уманського НУС (<https://www.udau.edu.ua/assets/files/legislation/2018/polozhennya/ANTIKORUPCIJNA-PROGRAMA-UNUS.pdf>); - Положення про систему запобігання та виявлення академічного плагіату серед здобувачів вищої освіти в Уманському НУС (<https://www.udau.edu.ua/assets/files/legislation/polozhennya/2020/2/polozhennya-pro-sistemu-zapobigannya-ta-viyavlennya-akademichnogo-plagiatu-sered-zdobuvachiv-vishhoi-osviti-v-umanskomu-nus-08-10-2020.pdf>). З метою недопущення фактів академічного плагіату в УНУС всі кваліфікаційні роботи перевіряють через програму Unicheck (Додаток 1), а перевірка наукових текстів, курсових робіт, навчально-методичного забезпечення здійснюється НППІ та студентами з використанням безкоштовних онлайн-сервісів для самоперевірки на плагіат (<https://mon.udau.edu.ua/assets/files/akademichna-dobrochesnist/samoperevirka-na-plagiat.pdf>). З академічною доброчесністю студентів ознайомлюють на кураторських годинах, під час роботи над науковими текстами та під час вивчення ОК «Основи наукових досліджень». Це було підтверджено на зустрічах з фокус-групами. Зазначають, що під час реалізації ОП порушень академічної доброчесності не було. Проте вивчаючи матеріал, наданий ЗВО, стосовно результатів анонімного опитування здобувачів освіти (<https://mzedl.udau.edu.ua/assets/files/2020/zvit-po-anketuvannyu-zdobuvachiv-vishhoi-osviti-unus-2020.pdf>) було виявлено, що здобувачі зіткнулися з проявами академічної недоброчесності. Адміністративний персонал ЗВО пояснило це тим, що це опитування проходили студенти не тільки ОП “Менеджмент”, що наразі акредитується. Також звернули увагу, що в самій анкеті є певні недопрацювання та не було проведено роз'яснювальної роботи серед студентства стосовно певних термінів використаних в анкеті.

Загальний аналіз щодо Критерію 5:

Сильні сторони та позитивні практики у контексті Критерію 5.

Форми контрольних заходів та критерії оцінювання здобувачів вищої освіти за ОП “Менеджмент” є чіткими та зрозумілими, заздалегідь ставляться до відома студентів. Закладом вищої освіти приділяється достатня увага щодо популяризації академічної доброчесності.

Слабкі сторони, недоліки та рекомендації щодо удосконалення у контексті Критерію 5.

1. У силабусах навчальних дисциплін відсутні вимоги до робіт та критерії їх оцінювання. Рекомендація: допрацювати у силабусах розділ «Система оцінювання та вимоги». 2. Процедура анкетування “Моніторинг оцінювання якості освіти” потребує удосконалення. Зокрема, рекомендується проводити роз'яснювальну роботу для

розуміння студентством всіх термінів, що використовуються. А також звернути увагу на те, щоб анкетування проводилося окремо по групах та/або за реалізацією окремої ОП.

Рівень відповідності Критерію 5.

Рівень В

Обґрунтування рівня відповідності Критерію 5.

В цілому ОП “Менеджмент” задовольняє якісні характеристики критерію 5. Значну увагу ЗВО слід приділити анкетуванню, що вони проводять. Через, так звані технічні, недопрацювання виникають некоректні результати (хоча робота у відповідності 5 критерію проводиться якісно). У силабусах навчальних дисциплін немає вимог до робіт та критерії оцінювання кожного виду роботи. Такий недолік можна виправити у короткостроковий період.

Критерій 6. Людські ресурси:

1. Академічна та/або професійна кваліфікація викладачів, задіяних до реалізації освітньої програми, забезпечує досягнення визначених відповідною програмою цілей та програмних результатів навчання.

ОП забезпечує 4 доктора наук і 22 кандидати наук. Стаж науково-педагогічної роботи НПП складає від 2 (Чукіна І.В.) до 34 (Березовський В.Є.) років. НПП, котрі забезпечують викладання на ОП фахових дисциплін, мають базову освіту, шифри наукових спеціальностей, вчені звання, що відповідають 073 Менеджмент, за винятком Осадчої Л. А. (к. псих н., ОК 29 Управління персоналом в агробізнесі), котра не має відповідних базової освіти та наукового ступеня. Серед НПП, що відповідають за викладання загальнотеоретичного блоку дисциплін, виняток становлять Доморослий В.І. (к. іст. н., ОК 4. Філософія та соціологія), Скуротол С.Д. (к. екон. н., ОК 9. Інформаційні системи і технології), проте академічна та професійна кваліфікація викладачів підтверджується відповідними профілю дисциплін публікаціями, науково-методичними розробками, стажуванням. Згідно п. 30 Ліцензійних умов провадження освітньої діяльності НПП відповідають від 4 до 11 критеріїв, мають відповідність за 3 критеріями Гарбар О. П. (п. 13 і п. 15 не відповідають кількісним параметрам), Осадча Л.А. (п. 2 не виконується - відсутні фахові публікації). Гребенюк Н. М. - відсутні наукові публікації. Професійна орієнтація групи НПП, що забезпечують ОП, підтверджується тим, що 11 викладачів є асоційованими членами Української Асоціації з розвитку менеджменту та бізнес освіти; 9 – проводять наукове консультування організацій. Викладачі продукують необхідне для вивчення дисциплін навчально-методичне забезпечення, публікують результати наукової діяльності у фахових виданнях України, проте встановлена низька активність деяких викладачів по підготовці навчально-методичного забезпечення дисциплін, зокрема Гарбар О.П., Макушок О. В., Фернос Ю.І., Чукіна І.В., Пітель Н.Я., Коваленко-Чукіна І. П. мають по 2, Клименко Л. В. – 1, викладачі Загороднюк О. В. (ОК 34), Школьний О. О. (ОК 31) – жодної методичної розробки з дисципліни за останні 5 років. Більшість викладачів, що забезпечують викладання на ОП мають публікації професійного спрямування у періодичних виданнях, які включені до наукометричних баз Scopus або Web of Science (окрім Доморослого В. І., Гребенюк Н. М., Халатур Ю. Л.). НПП використовують інноваційні технології навчання, зокрема креативні заняття, семінари, семінари-тренінги, круглі столи, дискусійні клуби, конкурси <https://mzedl.udau.edu.ua/ua/novini.html>, інтерактивні технології, Moodle. НПП проводять наукові дослідження, пов'язані із вирішенням актуальних проблем аграрної сфери <https://mzedl.udau.edu.ua/ua/nauka-ta-innovacii/temi-naukovih-robit-vikladachiv-kafedri-menedzhmentu.html>, однак представлена тематика є різнопрофільною, що не дозволяє реалізувати високий науковий потенціал НПП та забезпечити публічність отриманих результатів.

2. Процедури конкурсного добору викладачів є прозорими і дозволяють забезпечити необхідний рівень їхнього професіоналізму для успішної реалізації освітньої програми.

Процедури конкурсного добору викладачів в УНУС реалізуються на підставі Положення про проведення конкурсного відбору на заміщення вакантних посад НПП УНУС (<https://www.udau.edu.ua/assets/files/legislation/polozhennya/2019/polozhennya-pro-poryadok-provedennya-onkursnogo-vidboru-na-zamishhennya-vakantniz-posad-npp.pdf>), в якому детально описані конкурсні засади заміщення посад НПП, процедура проведення конкурсного відбору, вимоги до претендентів на заміщення вакантних посад НПП. Під час інтерв'ю з науково-педагогічними працівниками та представниками відділу кадрів з'ясовано, що конкурсний відбір проводиться відповідно до чинного Положення на засадах гласності та відкритості. При оцінюванні характеристик претендентів враховуються виключно об'єктивні чинники, такі як наукова активність, стаж роботи, професійні характеристики, відомості про підвищення кваліфікації, стан психічного здоров'я тощо.

3. Заклад вищої освіти залучає роботодавців до організації та реалізації освітнього процесу.

Значне покращення якості освітніх послуг, що надаються під час реалізації ОП, дозволяє забезпечити залучення до освітнього процесу спеціалістів практиків. Кафедра постійно ініціює проведення гостьових лекцій, вебінарів експертами галузі С. Попелюхом <https://mzedl.udau.edu.ua/ua/novini/gostova-lekciya-na-kafedri-menedzhmentu.html>, Р. Гоменюком <https://mzedl.udau.edu.ua/ua/novini/gostova-lekciya-motivaciya-v-menedzhmenti.html>, Л. Хвостенко <https://mzedl.udau.edu.ua/ua/novini/vikladachi-kafedri-menedzhmentu-pidvishhuyut-praktichni-navichki-z-logistiki.html>, І. Оленюком, М. Кравченко <https://mzedl.udau.edu.ua/ua/novini/vikladachi-kafedri-menedzhmentu-malimozhlivist-pidvishhiti-praktichni-navichki-z-logistiki.html>, К. Бобошко <https://mzedl.udau.edu.ua/ua/novini/gostovi-lektori-pidvishhuyut-yakist-vikladackoi-majsternosti-vikladachiv-kafedri-menedzhmentu-umanskogo-nus.html>, В. Загороднюком <https://mzedl.udau.edu.ua/ua/novini/zaluchaemo-fahivciv-praktikiv-do-navchalnogo-procesu.html>, що дозволяє поглиблювати професійні компетентності здобувачів вищої освіти. Окрім того, у поточному навчальному році передбачена участь в освітньому процесі іноземного гостьового лектора – Prof. Dr. Irina Dovbischuk, International University of Applied Sciences Bad Honnef (Німеччина), з якою кафедра має тривалі професійні зв'язки <https://mzedl.udau.edu.ua/ua/novini/proekt-gumlog-nimecko-ukrainska-magisterska-programa-z-logistiki-prodovzhiv-svoyu-robotu.html>.

4. Заклад вищої освіти залучає до аудиторних занять професіоналів-практиків, експертів галузі, представників роботодавців.

ЕГ представлені укладені Договори про науково-виробниче співробітництво між кафедрою менеджменту УНУС та ТОВ «Дукра агро», ТОВ НВК «Еко-гриб», ТОВ «Кишенці», ФГ Агрофірма «Базис», «Агрофірма «Байс-Агро», за якими підприємства зобов'язуються надати можливість викладачам кафедри проводити заняття із студентами на їх території, приймати участь у проведенні занять з оглядом виробництва, надавати можливість студентам кафедри для проходження виробничої та навчальної практик. Факт такого професійного партнерства підтверджується результатами зустрічі ЕГ з роботодавцями та оприлюдненими на сайті кафедри звітами про заходи, наприклад про екскурсії на ТОВ «Берестівець» <https://mzedl.udau.edu.ua/ua/novini/vikladachi-kafedri-menedzhmentu-oznajomilis-z-robotoyu-tov-berestives-umanskogo-rajonu.html>, ТОВ НВК «Еко-гриб», СТОВ «Агрофірма «Зоря», ТРК хутір «Козацька долина» <https://mzedl.udau.edu.ua/ua/novini/vii-vseukrainska-naukovo-praktichna-konferenciya-menedzhment-hhi-stolitnya-problemi-i-perspektivi-praktichna-chastina.html>, ПАТ "Уманьферммаш" <https://mzedl.udau.edu.ua/ua/novini/ekskursiya-studentiv-specialnosti-menedzhment-ta-vikladachiv-kafedri-menedzhmentu-na-pat-umanfermmash.html>, ПрАТ «ФК «Дарниця» <https://mzedl.udau.edu.ua/ua/novini/ekskursiya-vikladachiv-kafedri-na-prat-farmaceutichna-kompaniya-darnicya.html>.

5. Заклад вищої освіти сприяє професійному розвитку викладачів через власні програми або у співпраці з іншими організаціями.

Науково-педагогічні працівники постійно вдосконалюють власну педагогічну майстерність, приймаючи активну участь у стажуваннях як в Україні, так і за кордоном. За останні 5 років викладачі пройшли стажування у Західно-Фінляндському коледжі, м. Гуйттінен, Фінляндія (Мовчан Л. В.), університеті «Проф. Д-р. Асен Златарова» м. Бургас (Болгарія) (Новак І. М., Мельник Л. Ю.), на факультеті технології виробництва та матеріалознавства Технічного університету в м. Ченстохова (Польща) (Машковська Л. В., Коваленко-Чукіна І. Г.), Вищій школі комунікації та менеджменту м. Познань (Польща) (Кустріч Л. О.). Викладачі Кустріч Л. О., Вернюк Н.О., Школьников О. О., Чукіна І.В., Халатур Ю.Л., Клименко Л.В., Пітель Н.Я., Гоменюк М.О., Загороднюк О.В., Гарбар О. П., Осадча Л.А., Гребенюк Н.М., Машковська Л.В., Світовий О.М., Мовчан Л.В., Фернос Ю.І. активно підвищують свої педагогічні компетентності у викладанні дисциплін, що за ними закріплені, за допомогою Навчально-тематичної програми підвищення кваліфікації з інноваційної спрямованості педагогічної діяльності (НУБІП). Значна увага також приділяється підвищенню компетентностей з логістики, зокрема викладачі Загороднюк О. В., Вернюк Н. О., Пітель Н. Я, Халахур Ю. Л, Новак І. М., Клименко Л. В. пройшли стажування на тему «Логістика та ланцюги постачання», котре, за винятком Гоменюк М. О., за якою закріплено викладання ОК 22. Логістика, не відповідає профілю дисциплін, які ними викладаються на ОП.

6. Заклад вищої освіти стимулює розвиток викладацької майстерності.

В УНУС діє ефективна система стимулювання професійного росту викладачів, яка детально описана в Колективному договорі на 2020-2022 рр. <https://www.udau.edu.ua/assets/files/legislation/polozhennya/2020/koldogov-2020-2022.pdf> розділі Положення про преміювання працівників Уманського національного університету садівництва. Згідно Положення, НПП виплачується премія за видання підручників, навчальних посібників, монографій, опублікування статей у виданнях, що цитуються у наукометричних базах Scopus, Web of Science, високі показники у навчальній, науковій, виховній роботі та винахідницькій діяльності з отриманням ліцензій, патентів та інших охоронних документів, підготовку та успішне проведення ліцензійної та акредитаційної експертизи спеціальностей тощо,

компенсуються кошти за опублікування підручників, навчальних посібників та монографій, рекомендованих до друку рішенням вченої ради Університету. НПП, що захистили докторську дисертацію, виплачується премія у розмірі трьох посадових окладів та одного посадового окладу за умови захисту кандидатської дисертації. Передбачені також премії науковим консультантам та науковим керівникам здобувачів відповідного наукового ступеню в розмірі посадового окладу, а також працівникам, що підготували матеріали для одержання гранту для університету в граничному розмірі двох посадових окладів.

Загальний аналіз щодо Критерію 6:

Сильні сторони та позитивні практики у контексті Критерію 6.

Академічна та наукова кваліфікація викладачів, що задіяні в реалізації ОП, в переважній більшості випадків забезпечує досягнення програмних результатів навчання. Науково-педагогічні працівники мотивовані до підвищення кваліфікації, нарощення власного наукового потенціалу. Залучення професіоналів практиків та роботодавців до реалізації освітнього процесу дозволяє поглиблювати освоєння фахових компетенцій та практичну підготовку здобувачів. Участь в освітньому процесі іноземних гостей лекторів, а також читання дисциплін іноземною мовою викладачами кафедри сприяє підвищенню мобільності та конкурентоздатності на ринку праці викладачів та здобувачів.

Слабкі сторони, недоліки та рекомендації щодо удосконалення у контексті Критерію 6.

Деякі викладачі інших кафедр, які залучені до викладання на ОП, мають низькі показники наукової активності та недостатній рівень навчально-методичного забезпечення дисциплін. Рекомендації: Посилити роботу над розробкою навчально-методичного забезпечення дисциплін ОП. При підборі викладачів, що забезпечуватимуть ОП, враховувати рівень їх науково-педагогічної активності. Враховувати рівень фаховості періодичних видань, де публікуються праці НПП. Зареєструвати кафедральну наукову тему професійного спрямування з урахуванням аграрної складової, залучити до досліджень НПП і здобувачів ОП. При виборі стажування враховувати відповідність його тематики профілю дисциплін, які викладаються окремим науково-педагогічним працівником на ОП.

Рівень відповідності Критерію 6.

Рівень В

Обґрунтування рівня відповідності Критерію 6.

Зважаючи на значний науковий потенціал викладачів кафедри менеджменту, що переважно забезпечують засвоєння фахових компетенцій ОП, їх інноваційний підхід до викладання дисциплін, постійне прагнення до вдосконалення ОП, в тому числі за рахунок її інтернаціоналізації, активної взаємодії з ринком праці, що є пріоритетним при оцінюванні якості ОП та її конкурентоздатності, ОП за Критерієм може бути оцінена на рівні В.

Критерій 7. Освітнє середовище та матеріальні ресурси:

1. Фінансові та матеріально-технічні ресурси (бібліотека, інша інфраструктура, обладнання тощо), а також навчально-методичне забезпечення освітньої програми забезпечують досягнення визначених освітньою програмою цілей та програмних результатів навчання.

Досягнення визначених ОП цілей та програмних результатів забезпечується на основі використання загального та спеціального фондів (<https://www.udau.edu.ua/assets/files/legislation/2021/zvit-rektora-2020.pdf>). Навчальна територія УНУС, площею 94 га містить: адміністративний корпус, 4 навчальних корпуси, 5 гуртожитків, студентська їдальня, кафе «Спудей», стадіон, інтернет-клуб та інші інфраструктурні об'єкти (<https://www.udau.edu.ua/ua/about/studentske-mistechko/>). Корпуси УНУС, де здійснюється навчальний процес за ОП оснащені комп'ютерними класами, є безоплатний доступ до мережі Internet. До структури УНУС входить інформаційно-обчислювальний центр, який забезпечує безперебійне функціонування інформаційних технологій та їх постійне оновлення. В навчальному процесі активно використовується система Moodle (<https://moodle.udau.edu.ua/>), також функціонує платформа для проведення олімпіад (турнірів), яка використовує систему ejudge (olimp.udau.edu.ua). Перевагою УНУС є впровадження «АСУ навчальним закладом» (<http://mkr.udau.edu.ua/>). На базі УНУС функціонує наукова бібліотека, яка забезпечує інформаційний супровід освітнього процесу (<https://library.udau.edu.ua/>) та надає значний послуг для користувачів як в реальному часі, так й в он-лайн режимі. Формування бібліотечного фонду Наукової бібліотеки університету здійснюється відповідно до

профілю університету та інформаційних потреб усіх категорій користувачів. Загальний фонд якої налічує понад 255 тисяч видань. Користування науковою бібліотекою можливо у дистанційному режимі завдяки можливості використання електронного каталогу, депозитарію. На базі бібліотека проводяться віртуальні виставки, бібліографічні огляди, тощо. Студенти, які навчаються за освітньою програмою проживають у гуртожитку № 6 (<https://ects.udau.edu.ua/ua/informaciya-dlya-studentiv/gurtozhitki.html>), який розташовано на території УНУС. В Уманському НУС впроваджується програма з поетапного пристосування частини навчальних приміщень для студентів з особливими потребами. На території університету (на кафедрі фізичного виховання та психолого-педагогічних дисциплін) розташований медичний кабінет, який надає невідкладну та кваліфіковану лікарську допомогу студентам та співробітникам університету. На всій території містечка є інтернет-доступ, зокрема WiFi. На території університету знаходяться дві студентські їдальні, кафе та 3 кафетерії (<https://ects.udau.edu.ua/ua/informaciya-dlya-studentiv/harchuvannya.html>). Безпосередньо за кафедрою менеджменту, за якою закріплено ОП, числяться 7 аудиторій і науково-дослідна лабораторія. У результаті проведеного віртуального туру експертна комісія пересвідчилася, що всі аудиторії обладнанні мультимедійними проекторами, спеціальними екранами та мають комфортні умови для здійснення навчального процесу.

2. Заклад вищої освіти забезпечує безоплатний доступ викладачів і здобувачів вищої освіти до відповідної інфраструктури та інформаційних ресурсів, необхідних для навчання, викладацької та/або наукової діяльності в межах освітньої програми.

На підставі огляду матеріально-технічної бази університету, проведених зустрічей зі студентами, представниками студентської ради, науково-педагогічними працівниками, начальником навчального відділу, начальником відділу моніторингу якості освіти, начальником центру міжнародної освіти та співпраці, начальником центру професійно-кар'єрної орієнтації та доуніверситетської підготовки, начальником відділу інтелектуальної власності, комерціалізації та трансферу технологій, завідувачем бібліотеки, завідувачем центру культури і виховання студентів, начальником психологічної служби "Довіра", начальником відділу кадрів, головним бухгалтером, головою первинної профспілкової організації було встановлено, що викладачі та студенти мають безоплатний доступ до мережі Інтернет як в університеті, так і в гуртожитках. Окрім того вони можуть використовувати такі елементи інфраструктури, як спортивна зала, бібліотека, комп'ютерні аудиторії тощо. На базі бібліотеки в університеті відкрито доступ до наукометричних баз даних Web of Science. На базі наукової бібліотеки відвідувачі мають вільний доступ до матеріалів, можуть користуватися електронним каталогом, електронними виданнями та статистичними даними стосовно різних галузей і напрямів діяльності. Інформаційний фонд центрів регулярно поповнюється. На сайті УНУС (<https://foreign.udau.edu.ua/>) постійно поновлюється інформація стосовно міжнародних програм, в яких можуть приймати участь як викладачі, так й студенти. Практично всі положення, що регулюють всі аспекти діяльності УНУС викладено на сайті, що підтверджує гарний рівень інформаційного забезпечення.

3. Освітнє середовище є безпечним для життя та здоров'я здобувачів вищої освіти, що навчаються за освітньою програмою, та дозволяє задовольнити їхні потреби та інтереси.

На підставі огляду приміщень УНУС виділених для функціонування відповідних служб, кафедри менеджменту, навчальних аудиторій кафедри та інших об'єктів інфраструктури зроблено висновок, що освітнє середовище є безпечним для життя та здоров'я здобувачів вищої освіти. В цілому експлуатація та утримання будівель, споруд, приміщень університету здійснюються відповідно до державних стандартів, системи безпеки праці, правил і норм техніки безпеки і протипожежної безпеки. Наявна пропускна система, яка унеможливує проникнення сторонніх осіб на територію ЗВО. В університеті вжито спеціальних заходів щодо безпеки перебування студентів в гуртожитках: встановлено систему відеоспостереження, пожежну систему та оповіщення, працює служба охорони. Умови проживання у гуртожитках відповідають санітарно-гігієнічним нормам. Пункт охорони здоров'я розташовано на кафедрі фізичного виховання та психолого-педагогічних дисциплін, який надає невідкладну та кваліфіковану лікарську допомогу студентам та співробітникам університету (<https://ects.udau.edu.ua/ua/informaciya-dlya-studentiv/medichne-zabezpechennya.html>). Деканат факультету менеджменту та персонал випускової кафедри систематично співпрацюють із студентами та органами студентського самоврядування в контексті вирішення поточних проблем, своєчасно розглядає всі звернення студентів. Діють такі об'єднання, як рада студентського самоврядування (<https://www.udau.edu.ua/ua/activities/studentske-samovryaduvannya/>), спортивні секції (<https://sport.udau.edu.ua/ua/studentu/rozklad-zanyat-sportivnih-sekcij-unus.html>), профспілковий комітет (<https://www.udau.edu.ua/ua/departments/profspilkovij-komitet/>), центр культури і виховання студентів (<https://culture.udau.edu.ua/ua/centr-kulturi-i-vihovannya.html>), психологічна служба "Довіра" (<https://www.udau.edu.ua/ua/departments/viddili/psixologichna-sluzhba-universitetu/>), центр міжнародної освіти та співпраці (<https://foreign.udau.edu.ua/>), відділ професійно-кар'єрної орієнтації (<https://work.udau.edu.ua/>). В процесі зустрічей зі здобувачами вищої освіти за ОП встановлено, що в університеті сформований сприятливий морально-психологічний клімат, декан, гарант ОП, НПП кафедри, куратори груп всіляко сприяють запобіганню конфліктних ситуацій, реалізують індивідуальний студентоцентричний підхід до кожного здобувача. У ході віртуальної екскурсії та експертизи підтверджено наявність широких можливостей для студентів щодо реалізації їх потреб та інтересів не лише у навчальній сфері та сфері працевлаштування, але й у рамках участі у міжнародній, науковій, спортивній, громадській, волонтерській, культурно-масовій діяльності.

4. Заклад вищої освіти забезпечує освітню, організаційну, інформаційну, консультативну та соціальну підтримку здобувачів вищої освіти, що навчаються за освітньою програмою.

Зустріч зі здобувачами освіти засвідчила, що УНУС всіляко намагається забезпечити різні види підтримки здобувачів вищої освіти. Студенти зазначили, що їм надано вільний доступ до будь-якої інформації, яка стосується їх освітнього та позаосвітнього процесу. Практично вся необхідна інформація є на офіційному сайті ЗВО, сайті факультету, сайті кафедри. Зокрема, навчально-інформаційні матеріали, які містяться у відкритому доступі: регламентуючі документи освітньої діяльності УНУС (<https://www.udau.edu.ua/ua/about/normativna-baza.html>), інформаційний супровід ОП (<https://ects.udau.edu.ua/ua/informaciya-po-programam/fakultet-menedzhmentu/073-menedzhment-menedzhment-organizacij-i-administruvannya.html>), формування індивідуальної траєкторії навчання на основі вибору дисциплін з каталогу елективних дисциплін (<https://www.udau.edu.ua/ua/for-students/katalog-elektivnix-vibirkovix-disciplin/>), сторінка структурних підрозділів на сайті Університету та у соціальних мережах. Функціонують сторінки кафедри менеджменту у Facebook та Instagram. Окрім того, наявність елементів соціальної інфраструктури дозволяє здобувачам вищої освіти проводити позааудиторні заходи, до яких долучаються викладачі. Соціальна підтримка здобувачів також відбувається у формі виплати соціальних стипендій, пільгового харчування, пільгових путівок на лікування, медичного обстеження, надання безоплатних квитків на культурні та просвітницькі заходи. При цьому особлива увага приділяється підтримці сиріт, студентів з особливими потребами, здобувачів, що мають дітей або тим, які потрапили у складні життєві ситуації. В УНУС також активно залучаються здобувачі, роботодавці та стейкхолдери у якості партнерів ОП, що сприяє підвищенню якості освітнього процесу. Результати моніторингу оцінювання здобувачами рівня задоволеності освітніми послугами, якістю цих послуг за всіма критеріями були достатньо високими, відповідали очікуванням та сприяли професійному зростанню (<https://mon.udau.edu.ua/assets/files/anketi/zvit-po-anketuvannju-vipusknikiv-unus-2020.pdf>). В УНУС функціонує відділ професійно-кар'єрної орієнтації (<https://work.udau.edu.ua/>), який допомагає в пошуку баз практики, моніторить працевлаштування випускників, запитує роботодавців та наявні вакансії на ринку праці. Тісної співпраці між здобувачами та ЗВО сприяє робота органів студентського самоврядування, представники якого беруть активну участь у засіданнях Вченої ради університету, факультетів, функціонує психологічна служба "Довіра" (<https://www.udau.edu.ua/ua/departments/viddili/psixologichna-sluzhba-universitetu/>), яка сприяє забезпеченню та підвищенню ефективності педагогічного процесу, захист психічного здоров'я. На базі університету працює телефон довіри. Освітнє середовище є безпечним для життя і здоров'я здобувачів вищої освіти та задовольняє їх потреби та інтереси. В гуртожитках навчального закладу наявні відповідні умови проживання. Будівлі гуртожитків опалюються і забезпечують умови комфортного проживання.

5. Заклад вищої освіти створює достатні умови для реалізації права на освіту особами з особливими освітніми потребами, що навчаються за освітньою програмою.

УНУС враховує у своїй діяльності питання щодо створення певних умов для реалізації права на освіту особами з особливими освітніми потребами, що навчаються за освітньою програмою. Зокрема, в УНУС реалізується програма з поетапного пристосування частини навчальних приміщень для студентів з особливими потребами. На даний час: обладнані пандусами є корпуси №4, № 5, № 7, спортивний комплекс № 1 і Навчально-культурний центр. Частково доступними (обладнані східцями та широкими дверима) є навчальні корпуси № 2, № 9, № 10, № 12, № 13, а також усі гуртожитки. Вхід і вихід в приміщення, напрям руху по східцях обладнані табличками з шрифтом Брайля. У гуртожитках функціонує ліфт для вільного пересування осіб з обмеженими можливостями. Важливим є те, спеціально для осіб з особливими потребами створена служба супроводу (<https://www.udau.edu.ua/assets/files/legislation/2019/edu/poryadok-suprovodu.pdf>). Розклад занять обумовлюється наявністю студентів з особливими потребами, зокрема за їх наявністю, навчальний процес відбувається на першому поверсі університету. Інформація для осіб з особливими потребами розташована на сайті (<https://ects.udau.edu.ua/ua/informaciya-dlya-studentiv/mozhливosti-dlya-studentiv-z-osoblivimi-potrebami.html>). Окрім того, вступні випробування для осіб з особливими освітніми потребами проходять у формі співбесіди, а також вони можуть брати участь у конкурсному відборі за іспитами та/або квотою-1, квотою-2 (<https://admission.udau.edu.ua/assets/files/pk-2021/pravila-prijomu-unus-2021.pdf>). Також ведеться постійний контроль щодо якості умов навчання та проживання студентів з маломобільних груп населення у гуртожитках університету. На даній ОП такі здобувачі не навчаються на даний момент, але УНУС має всі необхідні умови для реалізації права на освіту особами з особливими освітніми потребами.

6. Існує чітка і зрозуміла політика і процедури вирішення конфліктних ситуацій (зокрема пов'язаних з сексуальними домаганнями, дискримінацією та/або корупцією тощо), яка є доступною для усіх учасників освітнього процесу та послідовно дотримується під час реалізації освітньої програми.

В УНУС впроваджується політика та процедури врегулювання конфліктних ситуацій (включаючи ті, що пов'язані із сексуальними домаганнями, дискримінацією та корупцією). Пріоритетами університету є безпека, прозорість, відкритість та запобігання корупції. 20.12.2018 р. протоколом № 4 в УНУС затверджено Антикорупційну програму, яка передбачає розробку та вжиття заходів, що є необхідними та достатніми для запобігання, виявлення і протидії корупції у діяльності УНУС (<https://www.udau.edu.ua/assets/files/legislation/2018/polozhennya/ANTIKORUPCІJNA-PROGRAMA-UNUS.pdf>). Розроблено процедуру звернення здобувачів вищої освіти щодо фактів корупції уповноваженою особою з антикорупційної діяльності та представником психологічної служби «Довіра» (<https://www.udau.edu.ua/ua/departments/viddili/psixologichna-sluzhba-universitetu/>). Норми, що врегульовують

процедуру звернення здобувачів щодо фактів корупції, прописані у Положенні про уповноважену особу з питань запобігання та виявлення корупції в УНУС (<https://www.udau.edu.ua/assets/files/legislation/polozhennya/2020/polozhennya-pro-upovnovazhenu-osobu.pdf>). Уповноваженою особою з питань запобігання та виявлення корупції систематично проводиться організаційна та роз'яснювальна робота із запобігання виявлення і протидії корупції серед учасників освітнього процесу, надається консультативна допомога з питань дотримання вимог антикорупційного законодавства та уникнення випадків корупційних діянь (<https://mzedl.udau.edu.ua/ua/novini/zustrich-studentiv-osvitnoi-programi-menedzhment-pershogo-bakalavrskogo-rivnya-osviti-iz-upovnovazhenoyu-osoboyu-z-pitan-zapobigannya-ta-viyavlennya-korupcii-umanskogo-nus.html>). Розроблено алгоритм проведення апеляції здобувачів вищої освіти щодо оцінки, отриманої під час підсумкового семестрового контролю, який попереджує будь-які корупційні дії (<https://mon.udau.edu.ua/ua/studentu/studentu-provedennya-apelyacii-shhodo-semestrovoi-ocinki.html>). За результатами опитування студентів, науково-педагогічних працівників, органів студентського самоврядування експертною групою з'ясовано, що за звітний період фактів, що можуть свідчити про вчинення корупційних правопорушень не виявлено, повідомлення про факти прояву корупції не надходили. УНУС дотримується законодавства України в сфері забезпечення гендерної рівності та протидії дискримінації та керується Положенням про попередження та протидію сексуальним домаганням та дискримінації в УНУС (<https://www.udau.edu.ua/assets/files/legislation/polozhennya/2019/polozhennya-pro-protidiyu-seksualnim-domagannjam.pdf>). На даний час випадків сексуального домагання та насильства в УНУС не було зафіксовано. У разі виникнення такого роду проблем керівництво УНУС готове реагувати у рамках існуючого правового поля. В Уманському НУС створена «Антикорупційна лінія» (<https://www.udau.edu.ua/ua/about/antikorupcijna-diialnist/antikorupcijna-liniya.html>), анонімна скринька довіри (корпус № 4, 1 поверх), кабінет психолога (корпус № 4, 2 поверх).

Загальний аналіз щодо Критерію 7:

Сильні сторони та позитивні практики у контексті Критерію 7.

Загальний огляд матеріально-технічних ресурсів УНУС, представлене навчально-методичне забезпечення свідчить про його відповідність встановленим вимогам та цілям ОП. Викладачі та студенти мають безоплатний доступ до мережі Інтернет як в університеті, так і в гуртожитках, й на території студмістечка; та до таких елементів інфраструктури, як спортивна зала, бібліотека, комп'ютерні аудиторії тощо. Освітнє середовище є безпечним для життя та здоров'я здобувачів вищої освіти. В УНУС створено сприятливі умови для життєдіяльності маломобільних груп населення, надається соціальний захист та враховані і витримані умови для проживання у студентських гуртожитках. В ЗВО вживаються заходи щодо протидії корупції, розроблено відповідні програми. Розроблено алгоритм проведення апеляції здобувачів вищої освіти щодо оцінки, отриманої під час підсумкового семестрового контролю, який попереджує будь-які корупційні дії. В УНУС є уповноважена особа з питань запобігання та виявлення корупції. Факти виникнення будь-яких конфліктних ситуацій на поточний час відсутні.

Слабкі сторони, недоліки та рекомендації щодо удосконалення у контексті Критерію 7.

Відсутні. Рекомендовано у подальшому дотримуватися програми з поетапного пристосування частини навчальних приміщень для студентів з особливими потребами.

Рівень відповідності Критерію 7.

Рівень В

Обґрунтування рівня відповідності Критерію 7.

Освітня програма «Менеджмент» має високий рівень узгодженості за підкритеріями 7.1 (комп'ютерні класи, є безоплатний доступ до мережі Internet; безперебійне функціонування інформаційних технологій та їх постійне оновлення; ктивно використовується система Moodle, функціонує платформа для проведення олімпіад (турнірів), впровадження «АСУ навчальним закладом»), 7.2 (безоплатний доступ до мережі Інтернет як в університеті, так і в гуртожитках, відкрито доступ до наукометричних баз даних Web of Science, електронний каталог, електронні видання та статистичні дані стосовно різних галузей і напрямів діяльності), 7.3 (експлуатація та утримання будівель, споруд, приміщень університету здійснюються відповідно до державних стандартів, системи безпеки праці, правил і норм техніки безпеки і протипожежної безпеки; є пункт охорони здоров'я, сформовано сприятливий морально-психологічний клімат), 7.4 (студенти відмітили, що задоволені умовами, які створює та забезпечує ЗВО для освітньої та соціальної діяльності; високому рівню задоволеності та соціальній підтримці сприяють діяльність психологічної служби Довіра", центр культури і виховання студентів, профспілковий комітет та органи студентського самоврядування), 7.5 (реалізується програма з поетапного пристосування частини навчальних приміщень для студентів з особливими потребами, розклад занять обумовлюється наявністю студентів з особливими

потребами), 7.6 (впроваджується політика та процедури врегулювання конфліктних ситуацій; пріоритетами університету є безпека, прозорість, відкритість та запобігання корупції; створена «Антикорупційна лінія», здобувачі вищої освіти за ОП поінформовані, яким чином діяти і куди слід звертатися у разі виникнення конфліктних ситуацій.).

Критерій 8. Внутрішнє забезпечення якості освітньої програми:

1. Заклад вищої освіти послідовно дотримується визначених ним процедур розроблення, затвердження, моніторингу та періодичного перегляду освітньої програми.

Процес розроблення, затвердження, моніторингу та періодичного перегляду ОП «Менеджмент» регламентується Положенням про порядок розробки, затвердження та періодичного перегляду освітньої програми в УНУС від 3.10.2019 р. протокол №2 (<https://www.udau.edu.ua/ua/about/normativna-baza.html>). До складу документів освітньо-професійної програми в обов'язковому порядку входять: концепція освітньо-професійної програми; матриця компетентностей освітньо-професійної програми; навчальний план; календарний навчальний графік; робочі програми навчальних дисциплін (модулів); програми практик; вимоги до організації та результатів науково-дослідної діяльності здобувачів вищої освіти; програма державної підсумкової атестації; документи та матеріали, що регулюють зміст і реалізацію освітнього процесу; оціночні засоби та методичні матеріали. Розробленню нової освітньо-професійної програми передують порівняльний аналіз освітньо-професійних програм аналогічного напрямку, що діє в провідних закордонних та українських закладах вищої освіти: їх тривалість, склад навчальних дисциплін, рівень викладання та ін. За результатами проведених зустрічей із керівництвом ЗВО та іншими стейкхолдерами, встановлено, що ЗВО систематично бере участь у розробці, перегляді та удосконаленні ОП. Отже, ОП «Менеджмент» розроблено і затверджено відповідно до актуального Положенням про порядок розробки, затвердження та періодичного перегляду освітньої програми в УНУС та стандарту вищої освіти за спеціальністю 073 «Менеджмент» для першого (бакалаврського) рівня вищої освіти. Поряд з тим, в результаті спілкування з НПП та студентами було встановлено, що процедура вибору елективних дисциплін не враховує курс та семестр підготовки студентів, відповідно не ґрунтується на рівні підготовки студентів, що є важливим при вивченні дисциплін. Тобто студенти можуть обрати дисципліну для вивчення якої вони не мають відповідного рівня теоретичної та практичної підготовки, відповідно не зможуть придбати певний набір компетенцій.

2. Здобувачі вищої освіти безпосередньо та через органи студентського самоврядування залучені до процесу періодичного перегляду освітньої програми та інших процедур забезпечення її якості як партнери. Позиція здобувачів вищої освіти береться до уваги під час перегляду освітньої програми.

Згідно існуючого Положення про порядок розробки, затвердження та періодичного перегляду освітніх програм в УНУС (<https://www.udau.edu.ua/ua/about/normativna-baza.html>) ОП «Менеджмент» для студентів першого (бакалаврського) рівня щорічно переглядається та удосконалюється. Окрім того, обов'язків щорічний моніторинг та оновлення ОП є частиною системи внутрішнього забезпечення якості освітньої діяльності та якості вищої освіти в Університеті. Ця процедура відбувається на основі Положення про забезпечення якості освітньої діяльності та якості вищої освіти в Уманському національному університеті садівництва (<https://www.udau.edu.ua/assets/files/legislation/polozhennya/2019/polozhennya-zyao.pdf>). За результатами зустрічі зі здобувачами вищої освіти з'ясовано, що проект ОП «Менеджмент» було оприлюднено на сайті у вільному доступі, а студенти були проінформовані про терміни подання пропозицій та зауважень. Окрім того, оцінку якості ОП проводили на основі анкетування, опитування (здобувачів вищої освіти, НПП, випускників, роботодавців), моніторингу досягнутих результатів, оцінювання ОП на відповідність критеріям забезпечення якості освітніх програм. За результатами моніторингу було складено аналітичний звіт, який розміщено на сайті Університету (<https://mon.udau.edu.ua/ua/anketuvannya/zvitnist-po-anketuvanniu.html>). Згідно протоколу засідання робочої групи забезпечення ОП «Менеджмент» у 2020 р. відбувся перегляд ОП «Менеджмент», метою якого було вдосконалення можливостей щодо формування індивідуальної траєкторії здобувача вищої освіти за рахунок розширення переліку вибіркового освітніх компонентів, збільшення кількості кредитів ЄКТС профільних дисциплін (протокол №1 від 12.02.2020 р.). Окрім того, здобувачі ознайомлюються зі змістом ОП за допомогою кураторів та офіційного сайту Університету (https://mon.udau.edu.ua/assets/files/osvitni-programi/op_b_073-menedzhment.pdf). Приймають участь в цьому процесі й органи студентського самоврядування, які обговорюють пропозиції на своїх засіданнях. Студенти включені до групи забезпечення. Зокрема, студентка 41-м групи Серeda С.О. входить до робочої групи з розробки та перегляду ОП, що сприяє висвітленню пропозицій здобувачів вищої освіти. Суттєвий внесок робить відділ моніторингу та якості освіти, який періодично проводить опитування здобувачів (<https://mon.udau.edu.ua/ua/anketuvannya/zvitnist-po-anketuvanniu.html>). За результатами проведеного відділом анкетування формується звіт, який розглядається Вченою радою університету, гарантом ОП та робочою групою, обговорюється на засіданнях випускової кафедри. В результаті враховуються при удосконаленні освітньої програми. Здобувачі вищої освіти приймають участь у роботі вчених рад факультету та Університету, де затверджують освітні програми. Коли відбувся останній перегляд ОП було враховано пропозицію здобувачів, щодо включення до ОП освітніх компонентів «Управлінська економіка» та «Статистична діагностика організації».

3. Роботодавці безпосередньо та/або через свої об'єднання залучені до процесу періодичного перегляду освітньої програми та інших процедур забезпечення її якості як партнери.

На основі проведених зустрічей з роботодавцями, НПП, гарантом ОП, аналізу документів ЗВО встановлено, що роботодавці залучені до перегляду освітньої програми, зокрема вони є членами робочої групи з розробки ОП та роблять пропозиції та зауваження щодо змісту, переліку та обсягу освітніх компонентів. В рамках навчального процесу за ОП роботодавці залучаються до читання лекцій, проведення науково-практичних семінарів, нарад, круглих столів. Зокрема, за дисципліною «Основи менеджменту» проводилися гостьові лекції директором ТОВ НВК «Еко-гриб» С. Попелюхом (<https://mzedl.udau.edu.ua/ua/novini/gostova-lekciya-na-kafedri-menedzhmentu.html>), начальником фінансово-економічної служби ПОСП «Уманський тепличний комбінат» Р. Гоменюком (<https://mzedl.udau.edu.ua/ua/novini/gostova-lekciya-motivaciya-v-menedzhmenti.html>). Згідно проведених бесід встановлено, що базами практик для студентів є провідні підприємства регіону (ТОВ Маяк-Агро», ПОСП «Уманський тепличний комбінат», СТОВ «Агрофірма «Ольгопіль», ПАТ «Лебединський насінневий завод», ФГ «Базис», Науково-Виробничий Комплекс «Еко-Гриб», ТОВ «Світанок-Агросвіт» ДП «Родниківка», ТОВ «Берестівець»), з якими підписано договори. Традиційно в Університеті щорічно проводиться Ярмарка вакансій, на якій роботодавці висловлюють пропозиції щодо удосконалення професійних компетентностей здобувачів відповідно до ринкових потреб. Систематично відділ моніторингу якості освіти проводить анкетування роботодавців (<https://mon.udau.edu.ua/ua/anketuvannya/dlya-robotodavciv.html>). Результати опитування у 2020 р. свідчать, що 93,9% респондентів готові співпрацювати з Університетом з метою комплектування кадрів та удосконалення ОП підготовки фахівців.

4. Існує практика збирання, аналізу та врахування інформації щодо кар'єрного шляху випускників освітньої програми.

В УНУС існує відділ професійно-кар'єрної орієнтації (<https://work.udau.edu.ua/ua/monitoring-pracevlashtuvannya.html>), який здійснює моніторинг кар'єрного шляху випускників, розміщення вакансій. Функціонує громадська організація «Асоціація випускників та друзів Уманського національного університету садівництва» в якій приймають участь випускники. Одним з головних завдань якої підтримка інформаційної бази даних випускників в актуальному стані, забезпечення зв'язку з ними, сприяння їх професійному зростанню (<https://www.udau.edu.ua/ua/alumni/asociacziya-vipusknikiv-ta-druziv-umanskogo-nus/>). Проводяться щорічні зустрічі випускників Університету, які сприяють збору інформації про їх кар'єрний шлях та заслуховуються пропозиції щодо оновлення ОП. Ефективність співпраці з випускниками підтверджується тим, що колишні випускники ОП «Менеджмент» наразі є стейкхолдерами (Гоменюк Р., Попелюх С.) та активно приймають участь у читанні лекцій, науково-практичних семінарах, круглих столів (Осадчий В., Соколов Д, Коробко В., Мороз О., Яровий О. та інші). Окрім того, інформація про кар'єрний розвиток і траєкторію працевлаштування аналізується за результатами онлайн-анкетування на електронному інформаційному ресурсі «УНУС очима випускників» (<https://www.udau.edu.ua/ua/alumni/unus-ochima-vipusknikiv/>).

5. Система забезпечення якості закладу вищої освіти забезпечує вчасне реагування на виявлені недоліки в освітній програмі та/або освітній діяльності з реалізації освітньої програми.

Система внутрішнього забезпечення якості освітньої діяльності та якості вищої освіти УНУС розроблена та функціонує. Політика якості відображається в пріоритетних напрямках освітньої діяльності, завданнях та показниках, відображених у Стратегії розвитку університету на 2020-2025 рр. (<https://www.udau.edu.ua/assets/files/legislation/2020/other/strategiya-rozvitku-2020-2025.pdf>), «Положення про забезпечення якості освітньої діяльності та якості вищої освіти» (<https://www.udau.edu.ua/assets/files/legislation/polozhennya/2019/polozhennya-zyao.pdf>), інших. Враховано пропозиції здобувачів, НПП, стейкхолдерів та роботодавців стосовно необхідності удосконалення переліку ОК фундаментальної, природничо-наукової та загальноекономічної підготовки з метою наповнення базової економічної підготовки управлінською складовою; доцільності структурування каталогу елективних дисциплін за освітніми рівнями та професійним спрямуванням; розширення й актуалізації інформаційного наповнення сайту кафедри щодо представлення інформації про освітні програми, навчання і викладання за ними; запровадження практики викладання окремих тем і дисциплін іноземною мовою та із залученням запрошених професорів (<https://www.udau.edu.ua/assets/files/legislation/polozhennya/2020/polozhennya-pro-otrimannya-zaproshenij-profesor.pdf>). За результатами моніторингу якості освітньої діяльності суб'єктів освітнього процесу на різних рівнях управління (університету, факультетів, кафедр, викладача) визначаються відхилення фактичних значень від планових, здійснюється самооцінка, приймаються управлінські рішення щодо забезпечення якості освітньої діяльності.

6. Результати зовнішнього забезпечення якості вищої освіти (зокрема, зауваження та пропозиції, сформульовані під час попередніх акредитацій), беруться до уваги під час перегляду освітньої програми.

Оскільки акредитація є первинною, результатів зовнішнього забезпечення якості вищої освіти, які беруться до уваги під час удосконалення ОП, немає. Тому зауваження акредитацій інших ОП були враховані під час удосконалення ОП «Менеджмент» для здобувачів першого (бакалаврського) рівня освіти. Зокрема, було здійснено активізацію інформування здобувачів вищої освіти щодо змістовного наповнення ОК на основі формування силабусів (<https://mzedl.udau.edu.ua/ua/studentu/silabusi-bakalavr.html>) та індивідуальної траєкторії навчання за допомогою структурування каталогу елективних дисциплін (<https://mzedl.udau.edu.ua/ua/studentu/vibirkovi-disciplini/bakalavr2.html>); збільшено інформаційне наповнення сайту кафедри стосовно освітніх програм (<https://mzedl.udau.edu.ua/ua/studentu/osvitno-profesijni-programi.html>); підвищено рівень залучення роботодавців та стейкхолдерів ОП як партнерів до участі в організації забезпечення і підвищенні якості освітнього процесу (<https://mzedl.udau.edu.ua/ua/novini/gostova-lekciya-motivaciya-v-menedzhmenti.html>, <https://mzedl.udau.edu.ua/ua/novini/gostova-lekciya-na-kafedri-menedzhmentu.html>), систематично відбувається оновлення змісту, методів, форм навчання і викладання ОК з урахуванням інноваційних практик, постійно розширюється перелік баз практик.

7. В академічній спільноті закладу вищої освіти сформована культура якості, яка сприяє постійному розвитку освітньої програми та освітньої діяльності за цією програмою.

За результатами проведених зустрічей з різними групами стейкхолдерів виявлено, що в академічній спільноті університету сформована культура якості, яка сприяє постійному розвитку ОП «Менеджмент». Окрім того, здобувачі вищої освіти, викладачі зазначили про високий рівень комунікацій серед учасників освітнього процесу ОП, налагоджені зв'язки, взаємодію та взаєморозуміння. Це свідчить про сформовану культуру якості в академічній спільноті ЗВО, яка сприяє розвитку освітньої програми та освітньої діяльності за ОП. НПП постійно працює над удосконаленням методичного забезпечення ОП, систематично приймає участь у підвищенні кваліфікації і стажуванні, проводить спільну наукову роботу із залученням здобувачів, приймає участь у вебінарах, майстер-класах, профільних організаціях та об'єднаннях. Періодично проходять анкетування щодо рівня організації та якості проведення освітнього процесу в УНУС (<https://mon.udau.edu.ua/ua/anketuvannya/dlya-vikladachiv.html>). За результатами опитувань проводяться обговорення на засіданнях ректорату, вчених радах факультетів, кафедр, де приймаються управлінські рішення щодо удосконалення процедур внутрішнього забезпечення якості освітньої діяльності.

Загальний аналіз щодо Критерію 8:

Сильні сторони та позитивні практики у контексті Критерію 8.

УНУС підтримує політику якості і пов'язані з нею процедури щодо внутрішнього забезпечення якості освітньої діяльності та якості вищої освіти, яка оприлюднена і є частиною системи стратегічного розвитку університету. Розробка та періодичний перегляд ОП здійснюється проектними групами, до складу яких входять провідні науково-педагогічні працівники із залученням представників ринку праці, здобувачів вищої освіти та студентського самоврядування. Високий рівень взаємодії всіх учасників освітнього процесу за ОП. Кафедра взаємодіє з певними бізнес-структурами, в яких працюють колишні випускники попередніх ОП «Менеджмент» та які залучаються до проведення лекцій, науково-практичних семінарів, круглих столів. Також студенти відвідують ці підприємства на екскурсіях та під час проходження практики. це сприяє постійному удосконаленню ОП з урахуванням вимог сьогодення. В академічній спільноті університету сформована культура якості, яка сприяє постійному розвитку ОП «Менеджмент» та освітньої діяльності за ОП.

Слабкі сторони, недоліки та рекомендації щодо удосконалення у контексті Критерію 8.

Процедура вибору елективних дисциплін не враховує курс та семестр підготовки студентів, що не дозволяє студентом якісно освоїти певні дисципліни, так як вони не мають певного рівня підготовки. Рекомендується удосконалити процедуру вибору елективних дисциплін студентами за рахунок формування певного блоку елективних дисциплін для кожного рівня підготовки.

Рівень відповідності Критерію 8.

Рівень В

Обґрунтування рівня відповідності Критерію 8.

Освітня програма «Менеджмент» має високий рівень узгодженості за підкритеріями 8.1 (ОП «Менеджмент» для студентів першого (бакалаврського) рівня щорічно переглядається та удосконалюється, здійснюється оцінка якості ОП на основі анкетування, опитування), 8.2 (студентське самоврядування приймає участь у процедурах внутрішнього забезпечення якості ОП, залучається до розробки, періодичного перегляду ОП та внесення пропозицій стосовно покращення її якості), 8.3 (роботодавці надають пропозиції та зауваження щодо змісту, переліку та обсягу освітніх компонентів, залучаються до читання лекцій, проведення науково-практичних семінарів, нарад, круглих столів), 8.4 (ефективність співпраці з випускниками підтверджується тим, що колишні випускники попередньої ОП «Менеджмент» наразі є стейкхолдерами (Гоменюк Р., Попелюх С.) та активно приймають участь у читанні лекцій, науково-практичних семінарах, круглих столах (Осадчий В., Соколов Д., Коробко В., Мороз О., Яровий О. та інші)), 8.5 (політика якості відображається в пріоритетних напрямках освітньої діяльності, завданнях та показниках, відображених у Стратегії розвитку університету; враховуються пропозиції здобувачів, НПП, стейкхолдерів та роботодавців стосовно необхідності удосконалення переліку ОК фундаментальної, природничо-наукової та загальноекономічної підготовки), 8.6 (здійснено активізацію інформування здобувачів вищої освіти щодо змістовного наповнення ОК на основі формування силабусів, збільшено інформаційне наповнення сайту кафедри стосовно освітніх програм, підвищено рівень залучення роботодавців та стейкхолдерів ОП як партнерів до участі в організації забезпечення і підвищенні якості освітнього процесу), 8.7 (сформована культура якості, яка сприяє постійному розвитку ОП «Менеджмент»; налагоджені зв'язки, взаємодія та взаєморозуміння між учасниками освітнього процесу ОП).

Критерій 9. Прозорість та публічність:

1. Визначені чіткі і зрозумілі правила і процедури, що регулюють права та обов'язки всіх учасників освітнього процесу, є доступними для них та послідовно дотримуються під час реалізації освітньої програми.

Правила і процедури, що регулюють права та обов'язки всіх учасників освітнього процесу, є чіткими та зрозумілими. Усі нормативно-правові акти, що діють в Університеті розміщені на офіційному веб-сайті у рубриці «Нормативна база» і є доступними для ознайомлення: (<https://www.udau.edu.ua/ua/about/normativna-baza.html>). Основними нормативними документами, що регулюють права та обов'язки усіх учасників освітнього процесу є: 1. Статут Уманського НУС: (<https://www.udau.edu.ua/assets/files/legislation/2019/STATUT-2019.pdf>); 2. Колективний договір між трудовим колективом та адміністрацією Уманському НУС на 2020-2022 роки: (<https://www.udau.edu.ua/assets/files/legislation/polozhennya/2020/koldogov-2020-2022.pdf>); 3. Правила внутрішнього трудового розпорядку Уманського НУС: (<https://www.udau.edu.ua/assets/files/legislation/polozhennya/2019/pravila-vnutrishnogo-trudovogo-rozporjadku20.10.2016.pdf>); 4. Положення про організацію освітнього процесу в Уманському НУС: (<https://www.udau.edu.ua/assets/files/legislation/polozhennya/2020/2/polozhennya-pro-osvitnij-proces.pdf>).

2. Заклад вищої освіти не пізніше ніж за місяць до затвердження освітньої програми або змін до неї оприлюднює на своєму офіційному веб-сайті відповідний проект з метою отримання зауважень та пропозиції заінтересованих сторін.

Наразі на сайті оприлюднено проект за 2021 рік ОП «Менеджмент» (зі змінами) (<https://mon.udau.edu.ua/ua/proekti-osvitnih-program/fakultet-menedzhmentu/op-bakalavr2.html>). Існує функція «Обговорення проекту програми», де стейкхолдер може лишити свої пропозиції у вигляді коментарів.

3. Заклад вищої освіти своєчасно оприлюднює на своєму офіційному веб-сайті точну та достовірну інформацію про освітню програму (включаючи її цілі, очікувані результати навчання та компоненти) в обсязі, достатньому для інформування відповідних заінтересованих сторін та суспільства.

ОП «Менеджмент» оприлюднено у відкритому доступі на сайті ЗВО на головній сторінці Уманського НУС у розділі «Студенту», вкладки «Бакалаврські програми»: (<https://ects.udau.edu.ua/ua/informaciya-po-programam/fakultet-menedzhmentu/073-menedzhment-menedzhment-organizacij-i-administruvannya.html>). ОП також представлено на сайті кафедри менеджменту: (<https://mzedl.udau.edu.ua/ua/studentu/osvitno-profesijni-programi.html>). Силабуси навчальних дисциплін також є у відкритому доступі (<https://mzedl.udau.edu.ua/ua/studentu/silabusi-bakalavr.html>). Інформація щодо освітньої програми висвітлена в достатньому обсязі.

Загальний аналіз щодо Критерію 9:

Сильні сторони та позитивні практики у контексті Критерію 9.

Веб-сайт Уманського НУС є інформативно наповненим в достатній мірі, вся необхідна нормативна база є у відкритому доступі; Інформація, що стосується ОП Менеджмент, висвітлена в достатній мірі; Функція “Обговорення проекту програми” сприяє отриманню пропозицій від стейкхолдерів.

Слабкі сторони, недоліки та рекомендації щодо удосконалення у контексті Критерію 9.

Рекомендується розробити анкету або впровадити інший метод збирання пропозицій та рекомендацій від стейкхолдерів щодо удосконалення вже затвердженої ОП. Рекомендується розмішувати на сайті всі затвержені освітні програми минулих років, що допоможе відслідковувати динаміку розвитку ОП.

Рівень відповідності Критерію 9.

Рівень В

Обґрунтування рівня відповідності Критерію 9.

Освітня програма має значний рівень відповідності якісним характеристикам критерію 9. ОП в достатній мірі висвітлена на веб-сайті закладу вищої освіти. З позитивного слід додати, що діяльність ЗВО, зокрема кафедри менеджменту, висвітлюється також у соціальних мережах. Це сприяє популяризації закладу. Зазначені рекомендації несуть виключно дорадчий характер, що у разі реалізації зможе лише сприяти підвищенню загального стану Уманського НУС.

Критерій 10. Навчання через дослідження:

1. Зміст освітньо-наукової програми відповідає науковим інтересам аспірантів (ад'юнктів) і забезпечує їх повноцінну підготовку до дослідницької та викладацької діяльності у закладах вищої освіти за спеціальністю та/або галуззю.

не застосовується

2. Наукова діяльність аспірантів (ад'юнктів) відповідає напрямові досліджень наукових керівників.

не застосовується

3. Заклад вищої освіти організаційно та матеріально забезпечує в межах освітньо-наукової програми можливості для проведення і апробації результатів наукових досліджень відповідно до тематики аспірантів (ад'юнктів) (проведення регулярних конференцій, семінарів, колоквіумів, доступ до використання лабораторій, обладнання тощо).

не застосовується

4. Заклад вищої освіти забезпечує можливості для долучення аспірантів (ад'юнктів) до міжнародної академічної спільноти за спеціальністю, зокрема через виступи на конференціях, публікації, участь у спільних дослідницьких проектах тощо.

не застосовується

5. Існує практика участі наукових керівників аспірантів у дослідницьких проектах, результати яких регулярно публікуються та/або практично впроваджуються.

не застосовується

6. Заклад вищої освіти забезпечує дотримання академічної доброчесності у науковій діяльності наукових керівників та аспірантів (ад'юнктів), зокрема вживає заходів для виключення можливості здійснення наукового керівництва особами, які вчинили порушення академічної доброчесності.

не застосовується

Загальний аналіз щодо Критерію 10:

Сильні сторони та позитивні практики у контексті Критерію 10.

не застосовується

Слабкі сторони, недоліки та рекомендації щодо удосконалення у контексті Критерію 10.

не застосовується

Рівень відповідності Критерію 10.

не застосовується

Обґрунтування рівня відповідності Критерію 10.

не застосовується

IV. Інші спостереження

У цьому розділі експертна група може викласти інші спостереження, пов'язані із освітньою програмою, освітньою діяльністю за цією програмою або процедурою проведення акредитації.

дані відсутні

V. Підсумки

На думку експертної групи, підстави для прийняття рішення про відмову в акредитації ОП, не пов'язані із відповідністю Критеріям оцінювання якості освітньої програми, **відсутні**.

За результатами акредитаційної експертизи експертна група вважає, що освітня програма відповідає Критеріям за наступними рівнями відповідності:

Критерій 1. Проектування та цілі освітньої програми	B
Критерій 2. Структура та зміст освітньої програми	B
Критерій 3. Доступ до освітньої програми та визнання результатів навчання	B
Критерій 4. Навчання і викладання за освітньою програмою	B
Критерій 5. Контрольні заходи, оцінювання здобувачів вищої освіти та академічна доброчесність	B

Критерій 6. Людські ресурси	B
Критерій 7. Освітнє середовище та матеріальні ресурси	B
Критерій 8. Внутрішнє забезпечення якості освітньої програми	B
Критерій 9. Прозорість та публічність	B
Критерій 10. Навчання через дослідження	<i>не застосовується</i>

За результатами акредитаційної експертизи рішенням експертної групи є **акредитація**.

Додатки до звіту:

Документ	Назва файла	Хеш файла
Додаток	<i>Договір з Антиплагіат.pdf</i>	nk3YRdZuJOScsSII1BjZYdj7bTeDIbrXZCLraCS7Ew4 =

***

Шляхом підписання цього звіту ми стверджуємо, що провели акредитаційну експертизу у повній відповідності із Положенням про акредитацію освітніх програм, за якими здійснюється підготовка здобувачів вищої освіти, та інших актів законодавства, а також здійснювали свої функції добросовісно, неупереджено і добросовісно.

Документ підписаний кваліфікованими електронними підписами.

Керівник експертної групи

Строкович Ганна Віталіївна

Члени експертної групи

Дейнега Інна Олександрівна

Батрак Олена Анатоліївна